PREVENTIE VAN ALCOHOL- EN ANDERE DRUGPROBLEMEN

Monitoring van activiteiten
Rapport 2001



Johan Rosiers
Stafmedewerker



Colofon

Layout en druk: TWO by TWO Letter & Beeld n.v.

Verantwoordelijke uitgever:
VAD, Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen
S. Ansoms - E. Tollenaerestraat 15 - 1020 Brussel

Wettelijk depotnummer: D/2002/6030/13

ISBN-nummer: 90-805648-5-0

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF

Als je dag in dag uit met iets bezig bent, maak je je dat ding eigen. Je kent het door en door. Dat hoort ook zo. Maar de keerzijde van de medaille is dat je vlug de neiging hebt om de zaken zo voor te stellen dat buitenstaanders het niet altijd volledig begrijpen. En daar ligt een mogelijke valkuil als je een monitoringrapport over de Gingerresultaten schrijft. Het Gingerprogramma is namelijk opgebouwd uit een aantal categoriale variabelen en deze zijn voor de leek niet altijd zomaar te begrijpen. Gingerresultaten moeten toegankelijk zijn voor elke lezer. Om van het Gingerrapport geen exclusiviteit voor een incrowd te maken, wordt in dit rapport voor het eerst een aantal specificiteiten van het programma toegelicht aan de hand van omschrijvingen en voorbeelden (hoofdstuk 3). Zo is voor iedereen de gehanteerde terminologie en dus ook het rapport volledig toegankelijk.

Veel leesplezier!

Johan Rosiers

Mei 2002

1. PROBLEEMSTELLING EN SITUERING VAN HET PROJECT

Omdat de behoefte aan een gesystematiseerd overzicht van preventieactiviteiten alsmaar groeide, besloot de Vlaamse overheid in 1996 middelen vrij te maken voor de realisatie van een registratiesysteem voor drugpreventie-activiteiten. Dit systeem diende enerzijds de benodigde informatie voor een Vlaams gezondheidsbeleid te verstrekken en anderzijds een intern evaluatie-systeem te zijn voor de gebruiker. VAD kreeg de opdracht een geïnformatiseerd monitoringsysteem te ontwikkelen. Meteen was Ginger geboren.

Zes doelstellingen werden aan Ginger gekoppeld:

- **Zicht krijgen op de gevoerde preventieve activiteiten in de verschillende sectoren**, waarbij drie niveaus onderscheiden worden: het lokale, het provinciale en het Vlaamse niveau. In het rapport 2001 sluit de indeling van de registratorgroepen hier perfect bij aan. Drie groepen worden in het rapport afgebakend: lokale preventiewerkers, regionale preventiewerkers en Vlaamse preventiewerkers. Het werkterrein en het subsidiëringskader zijn de belangrijkste criteria voor de indeling van de registrators.
- **Het doorzichtig maken van verschillende kanalen en actoren van preventie.** Het aantal registrators is de laatste drie jaar stabiel gebleven. In 2001 exporteerden 65 registrators hun Gingergegevens. In 1999 waren dat er 64, in 2000 65. Deze status quo wijst op een bestendiging van het bereiken van preventieactoren. Aangezien de kern van de registrators uit de voorbije drie jaren dezelfde is gebleven, kan ervan worden uitgegaan dat de belangrijkste actoren inzake preventie aan Ginger deelnemen.
- **Het detecteren van noden en hiaten.** Om dit op een betrouwbare manier te kunnen doen, is een voldoende grote deelname van preventieactoren vereist. Zoals reeds gesteld, duidt de vrij stabiele samenstelling van de groep op een goed bereik bij de belangrijkste preventieactoren. Aangezien ook de verdeling tussen de drie subgroepen (lokaal, regionaal, Vlaams) in vergelijking met vorig jaar vrij stabiel is gebleven[1], kan worden nagegaan in welke mate in eerdere rapporten aangehaalde noden werden gelenigd.
- **Het ontwikkelen van een beleidsinstrument dat binnen de eigen organisatie bruikbaar is voor het vastleggen van prioriteiten.** Op basis van de beschikbare verwerkingsmogelijkheden kunnen de registrators een overzicht krijgen van hun uitgevoerde activiteiten. Sinds 2000

---

[1] De groep lokale actoren is in aantal gestegen van 21 in 2000 naar 30 in 2001. Toch is het profiel van deze groep nagenoeg niet veranderd. Ten eerste omdat 15 lokale actoren zowel in 2000 als in 2001 tot deze groep behoorden. Ten tweede omdat de nieuwe lokale actoren een aantal voorname kenmerken gemeen hebben met de ‘oude garde’: ze zijn via susidies van hogere overheden (veiligheids- en preventiecontracten, drugplan, SIF) aan een bepaalde gemeente verbonden en vaak tewerkgesteld in een gemeentelijke preventiedienst.

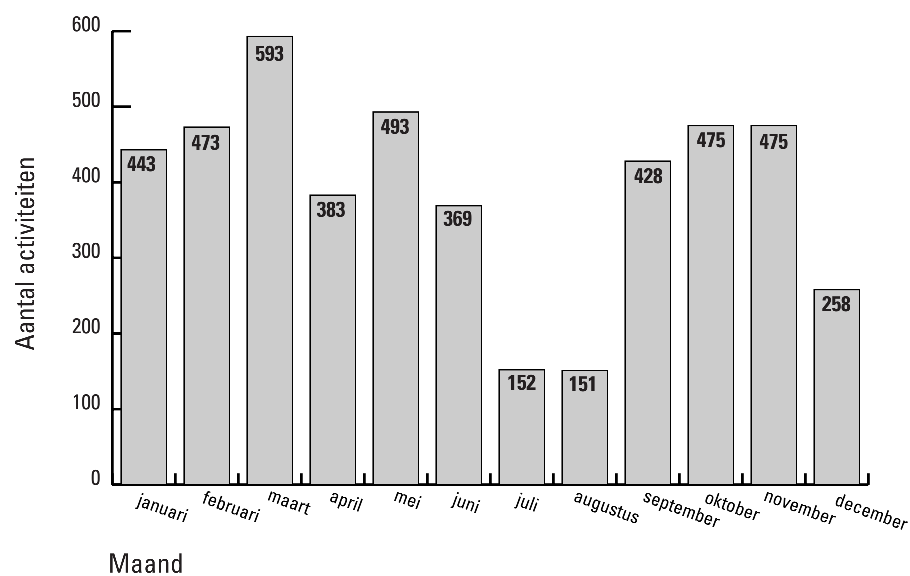
wordt het vormingsaanbod van Ginger toegespitst op het kunnen verwerken van de eigen gegevens door de registrator. Bovendien kunnen de registrators hun eigen gegevens toetsen aan de resultaten op provinciaal niveau. De provinciale resultaten 2000 werden in twee provincies voorgesteld. Voor de resultaten van 2001 betonen ook andere provincies interesse.

- **De ontwikkeling van een evaluatieinstrument.** De voorbije twee jaren golden als testfase voor het prototype van het evaluatiescherm in Ginger. In totaal zeven ervaren registrators namen deel aan de testfasen. Op basis van hun feedback werd beslist geen evaluatieschema in Ginger te integreren. Het feit dat het quasi onmogelijk is om een degelijk evaluatieinstrument te beperken tot het invullen van enkele categorieën, gaf de doorslag. Bijkomende argumenten om het niet te weerhouden waren de vrees voor een te grote tijdsinvestering van de registrators bij het invullen van een evaluatiescherm, de traagheid die het programma zou kenmerken en het grotere risico op het vastlopen van het programma.
  Dit betekent evenwel niet dat VAD geen nieuwe impulsen aan evaluatie geeft. In 2002 en 2003 zal inzake vorming het accent komen te liggen op het gebruiken van Gingerdata voor het evalueren van de vooropgestelde doelstellingen op organisatieniveau.
- **Het uitwisselen van gegevens.** Door het samenbrengen van informatie betreffende preventieactiviteiten krijgt men een zicht op de gehanteerde doelstellingen en strategieën in het voeren van drugpreventie. Ook wordt een overzicht gemaakt van de bestaande projecten die lopen op de verschillende niveaus. Dit maakt in de toekomst werkafspraken mogelijk.

De registratie van preventieactiviteiten gebeurt nog steeds aan de hand van zes standaardcategorieën: sector, detailsector, type, doelgroep, activiteit en detail-activiteit. Deze activiteiten worden in de opbouw van Ginger gekoppeld aan een organisatie, suborganisatie en contactpersoon. Aan het eind van de registratieperiode worden de activiteitengegevens geëxporteerd naar VAD. VAD schrijft op basis van de verwerking van de geëxporteerde data het voorliggende monitoringrapport.

In 2001 werden 4.703 activiteiten geregistreerd door 65 registrators. Aangezien sommige registrators (o.a. De Sleutel, PISAD en Free Clinic) activiteiten invoerden voor een heel netwerk, is het aantal preventieactoren groter dan het aantal registrators.

Per maand beschouwd krijgen we voor 2001 een volgende verdeling van het aantal activiteiten.



Grafiek 1: aantal activiteiten per maand

Aangezien er in de loop van 2001 geen opvallende uitval van actoren was, neemt de grafiek weer zijn 'normale' vorm aan: pieken in de maanden zonder (veel) schoolvakanties of examens en dalen waarin zich deze wel voordoen. In vergelijking met 2000 valt op dat het aantal activiteiten per maand na de zomervakantie nu weer hoger ligt. De voornaamste verklaring hiervoor is te vinden bij de niet-deelname van drie belangrijke registrators voor het tweede semester van 2000.

2. METHODE

In 2001 registreerden alle deelnemers met Ginger 7 of Ginger 8. In elk van deze versies dienen vier schermen ingevuld te worden: de **organisatie** waarmee men de activiteit opzet, de eventuele **suborganisatie** die binnen deze organisatie betrokken partij is, de **contactpersoon** in deze (sub)organisatie en een beschrijving van de **activiteit** aan de hand van het aanduiden van standaardcategorieën. Deze categorieën zijn :

• sector		bv. onderwijs
• detailsector		bv. secundair onderwijs
• type(s)	(maximaal 7)	bv. ASO
• doelgroep(en)	(maximaal 3)	bv. cliëntsysteem (hier: leerlingen)
• activiteit		bv. vorming
• detailactiviteit(en)	(maximaal 7)	bv. informatieoverdracht

Voor de variabele ‘type’ kan bij een aantal sectoren gekozen worden uit een aantal vaste standaardopties. In het activiteitenblad dient ook de tijdsduur en de locatie van de activiteit te worden ingevoerd. Ook wordt gevraagd of de registrator de organisator van de activiteit is.

Interne voorbereidingen van preventieactiviteiten worden niet in de registratie opgenomen. Enkel activiteiten met externen - en dit kunnen dan wel voorbereidende activiteiten zijn - komen in aanmerking voor registratie. Het is niet de bedoeling om een volledig dagoverzicht te krijgen van de registrators maar wel om een zicht te krijgen op de aard en de omvang van de preventieactiviteiten met externen uit de sectoren.

Elke deelnemende registrator exporteerde de ingevoerde gegevens met betrekking tot preventieactiviteiten naar VAD. Deze gegevens werden door VAD verwerkt door het gebruik van het statistisch programma SPSS.

Elke Gingerregistrator heeft een eigen gebruikersidentificatie van zes letters. Aan de hand van de eerste drie letters kan worden uitgemaakt bij welke organisatie een registrator hoort, de laatste drie letters geven de initialen van de gebruiker weer. Zo kan desgevallend een registrator gecontacteerd worden als er een vraag rijst bij de foutencontrole.

In de analyse van de Gingerresultaten worden de resultaten per werkvorm gebundeld. Waar er vorig jaar vier registratorgroepen waren, zijn er voor 2001 nog maar drie. De categorie onderwijsmedewerkers vervalt. Reden hiervoor is de niet-deelname van de registrators van het CLB-netwerk uit het vrij onderwijs. Door de werkdruk in de CLB’s in 2001 was er onvoldoende tijd om op een kwaliteitsvolle wijze te registreren. De CLB-coördinator voor de

Gingerregistratie liet verstaan dat zij dit zelf betreuren en in 2002 opnieuw zullen registreren.
In totaal werden de 65 deelnemers ingedeeld in drie registratorgroepen:

- **Lokale preventiewerkers (30):** Renate Boel (Jeugddienst Brasschaat), Karin Borkelmans (CAD Limburg), Birsen Cetin (CAD Limburg), Isabel De Decker (Preventiedienst Boom), Bart Degryse (CAW De Hallen Brussel), Gunter De Kinder (Mobiel Ambulant Team Leuven) Lucrèce Delbeke (CGG Oostende), Tina Demeersman (Jeugdwelzijnswerk Brussel), Bea De Potter (Stedelijk Overleg Drugs Antwerpen), Jan De Smet (Stedelijk Overleg Drugs Antwerpen), Ilona Detiège (CAD Limburg), Barbara De Winter (TIVO Antwerpen), Drughulpverlening (Primavera Brussel), Dominique Dumont (CGG Oostende), Eric Fuhlbrügge (Preventieraad Malle-Zoersel), Viviane Geerits (TIVO Antwerpen), Patrick Houben (CAD Limburg), Nadia Joosten (CAD Limburg), Tine Lescouhier (Preventiedienst Turnhout), Davina Meuwissen (Preventiedienst Diest), Heidi Pylyser (Jeugddienst Middelkerke), Dominique Roos (PISAD), Glen Serdons (CAD Limburg), Raf Stroobants (Stedelijk Overleg Drugs Antwerpen), Nele Stubbe (De Torre Knokke-Heist), Ben Van Gilbergen (Preventiedienst Tienen), Björn Van Hamme (Preventiedienst Kortrijk), Lies Vereecke (Preventiedienst Dilbeek), Peter Verlinden (Preventiedienst Diest) en Linda Vranckx (Preventiedienst Halle).

- **Regionale preventiewerkers (17):** Peter Aertsen (CGG Mechelen), Carlo Baeten (CAD Limburg), Bernard Bruggeman (provinciale preventiecoördinator Antwerpen), Joke Claessens (Primavera Brussel), Martine Couvreur (CGG Leuven), Sabine De Muynck (CGG Oostende), Roos De Venter (CGG Oostende), Valerie Evers (Brussels Overleg Middelengebruik), Ilse Lemahieu (CGG Delta Sint-Niklaas), Bert Mostien (provinciale preventiecoördinator Oost-Vlaanderen), Erik Nysmans (CGG Turnhout), Goedele Slots (Primavera Brussel), Michèle Staelens (CGG Leuven), Mark Tack (CAT Gent), Marjet Vanderstraeten (CAD Limburg), Eva Van Nieuwenhuysen (CGG Delta Sint-Niklaas) en Wim Vanspringel (Altox Antwerpen).

- **Vlaamse preventiewerkers (18):** Inge Baeten (VAD), Mia De Bock (VAD), Else De Donder (VAD), Willy Demaere (Free Clinic), Ilse Demaeseneire (VAD), Jurgen De Swert (VAD), Marijs Geirnaert (VAD), Kristl Habils (Leefsleutels), Hilde Kinable (VAD), Marie-Claire Lambrecht (VAD), Frederic Laudens (VAD), Filippo Regni (De Sleutel Brussel), Nadine Roose (VAD), Johan Rosiers (VAD), Els Vandenberghe (VAD), Johan Vandewalle (De Sleutel - Preventie), Hilde Vanhuele (VAD) en Geert Verstuyf (VAD).

59 van de 65 registrators hebben zowel voor het 1e semester als voor het 2e semester van 2001 de gegevens naar VAD geëxporteerd.

Door de lichte verandering in de indeling en samenstelling van registratorgroepen is enige voorzichtigheid geboden bij het vergelijken van de algemene resultaten van 2001 met die van vorige monitoringrapporten. Zo is de groep onderwijsregistrators dit jaar niet weerhouden. Bovendien zijn de lokale preventiewerkers andermaal in aantal toegenomen. Algemene vergelijkingen kunnen wel indien voldoende rekening wordt gehouden met de licht veranderde samenstelling van de totale groep registrators.
Wat de vergelijking tussen de resultaten van de verschillende registratorgroepen betreft, kan eerder een vergelijking worden gemaakt. Zo is de groep Vlaamse registrators nagenoeg niet veranderd. De groep regionale preventiewerkers is iets kleiner in aantal, waarbij vooral het aantal deelnemende provinciale preventiecoördinatoren verminderde. Toch is een vergelijking aanvaardbaar. De groep lokale preventiewerkers tenslotte kende een sterke uitbreiding, maar het profiel van de registrators veranderde niet wezenlijk.

De eerste exportfile bereikte VAD op 7 januari 2002, de laatste op 11 maart 2002. Reden voor deze laattijdige export waren technische problemen bij één organisatie met verschillende registrators.
In de toekomst zal VAD weer strikter toezien op de deadline. In de Gingernieuwsbrief zullen de registrators worden aangespoord om de export vlugger te voltooien.

3. CATEGORISERING

De inbreng van activiteiten in Ginger berust op een hiërarchische opbouw van het programma. Eerst moeten in de desbetreffende tabbladen de nodige gegevens over de organisatie, suborganisatie en contactpersoon ingevoerd worden. Deze dienen enkel om het databestand voor de gebruiker overzichtelijk en gebruiksvriendelijk te maken. Gegevens uit deze tabbladen worden niet naar VAD geëxporteerd.

Eens men de eerste drie bladen heeft ingevuld of geselecteerd, kunnen in het activiteitenblad de activiteiten ingevoerd worden. Allereerst dient een persoonlijke omschrijving van de activiteit gegeven te worden.
Voorts dienen de sector, detailsector en het type gekozen te worden uit de in Ginger vervatte standaardcategorieën. Voor de sector zijn er acht opties om uit te kiezen: arbeid, politie/justitie, onderwijs, vrijetijd en cultuur, welzijn, gezondheid, overheid en intersectorale samenwerking. De keuze van de sector bepaalt de keuzemogelijkheden voor de detailsector en deze bepaalt op zijn beurt de opties voor de keuze van het type.
Per activiteit dient ook de doelgroep aangegeven te worden. Indien enkel professionele preventiewerkers bereikt werden, wordt 'preventiewerkers' gekozen. Indien dit niet het geval is, is er keuze uit drie categorieën: bestuursniveau, cliëntsysteem en intermediairen. Een combinatie van deze drie is ook mogelijk.

Vervolgens dient de soort activiteit aangegeven te worden. Hierbij is er keuze uit drie mogelijkheden: vorming, overleg of consult/advies. Op basis van deze keuze worden de keuzemogelijkheden voor de detailsector bepaald. Er kunnen tot 7 detailactiviteiten gekozen worden.

Zoals in de inleiding aangekondigd, wordt een aantal casussen verder toegelicht. Aan de hand van drie mogelijke voorbeelden wordt de Gingerregistratie inhoud gegeven, aangevuld met wat nuttige informatie.

> *<u>Voorbeeld 1</u>: In de aanloop naar de eindejaarsperiode organiseert jeugdhuis 't Groot Verschot een preventieweek onder het motto 'Mag het een beetje minder zijn?'. Eén van de activiteiten is een groepsdebat met de jongeren op 18 december 2001 over middelengebruik tijdens de feesten. Jij wordt gevraagd als moderator om het debat wat te sturen en er preventieve accenten in te leggen (o.a. wijzen op mogelijke risico's).*

Deze casus wordt, in Ginger ingevuld:

Omschrijving	Debat 'Mag het een beetje minder zijn?'(JH Groot Verschot)
Datum	18/12/01
Sector	Vrijetijds- en cultuursector
Detailsector	Jeugdwerk
Type	Jeugdhuiswerk
Doelgroep	Cliëntsysteem
Soort	Vorming
Detailsoort	Attitude/informatie

Jeugdhuizen vallen in Ginger onder de sector vrijetijd en cultuur en onder de detailsector jeugdwerk. Daarin vind je als type het jeugdhuiswerk. Aangezien de activiteit naar de jongeren is gericht, wordt deze gescoord als cliëntsysteem. Cliëntsystemen staan als het ware aan het eind van het proces. Zij vormen de uiteindelijke doelgroep van een preventieactie of -activiteit. Als soort activiteit wordt vorming geregistreerd, omdat de activiteit erop gericht is de jongeren iets bij te brengen. Onder deze soort wordt attitude/informatie als detailactiviteit gekozen. In de handleiding van Ginger wordt dit omschreven als het interactief met een groep proberen zicht te krijgen op vaardigheden die nodig zijn om te handelen. Dit is niet hetzelfde als de detailactiviteit vaardigheden (training) die gekenmerkt wordt door het inoefenen van bepaalde vaardigheden. Bij attitude/informatie worden deze niet ingeoefend, het is eerder sensibiliserend bedoeld.

Voorbeeld 2: Op 10 juni 2001 vindt het tweemaandelijkse gemeentelijke drugpreventieplatform plaats. Doel van dit platform is afstemming te vinden tussen de verschillende preventieactoren in de desbetreffende gemeente. Op de bijeenkomst van 10 juni komen drie zaken aan bod: kennismaking met de nieuwe gemeentelijke preventiewerker, evaluatie drugpreventieweek en afstemming op het terrein. Volgende actoren zijn aanwezig: de gemeentelijke preventiewerker, de regionale CGG-preventiewerker, een CAW-medewerker, twee jeugdhuisverantwoordelijken, twee vertegenwoordigers van het interscholenoverleg, de commissaris van de lokale politie, de schepen van welzijn en jij (registrator).

Deze casus wordt, in Ginger ingevuld:

Omschrijving	Gemeentelijk drugpreventieplatform
Datum	10/06/2001
Sector	Intersectorale samenwerking
Detailsector	1. Overheid 2. Gezondheid 3. Welzijn 4. Vrijetijds- en cultuursector 5. Onderwijs 6. Politie/justitie
Type	-
Doelgroep	1. Bestuursniveau 2. Intermediairen
Soort	Overleg
Detailsoort	1. Introductie/kennismaking 2. Evaluatie 3. Uitwisseling/afstemming

Als er meerdere sectoren aan een activiteit deelnemen, wordt intersectorale samenwerking de keuze voor de variabele ‘sector’. In dit voorbeeld nemen maar liefst zes sectoren deel. Zij worden elk ingevoerd bij de variabele ‘detailsector’. De gemeentelijke preventiewerker en de schepen zijn vertegenwoordigers van de overheid, de CGG-preventiewerker hoort bij de gezondheidssector, de CAW-medewerker situeert zich in de sector welzijn, de jeugdhuisverantwoordelijken komen uit de vrijetijds- en cultuursector, de vertegenwoordigers uit het interscholenoverleg uiteraard uit de onderwijssector en de commissaris valt onder politie/justitie. Het zou kunnen dat de registrator zelf uit een andere sector komt (in dit voorbeeld blijft enkel arbeid over), maar dat doet niet terzake. Als registrator moet je jezelf immers niet mee in beeld nemen. Bij intersectorale samenwerking wordt geen type ingevoerd.
Twee categorieën van doelgroepen zijn aanwezig. De jeugdhuisverantwoordelijken, politiecommissaris, schepen en mogelijk ook de vertegenwoordigers van het interscholenoverleg (als ze tot de directie behoren) behoren tot het bestuursniveau. Al de andere aanwezigen zitten in de hoedanigheid van intermediair of preventiewerker. De categorie ‘preventiewerkers’ wordt enkel geregistreerd als er uitsluitend professionele preventiewerkers op een activiteit aanwezig zijn. Als dat niet het geval is, zoals in dit voorbeeld, worden de preventiewerkers herbenoemd als intermediairen.
Als soort activiteit geldt hier overleg. Gezien de behandelde agendapunten spreken de detailactiviteiten voor zich.

<u>Voorbeeld 3</u>: Basisschool De Zon is van plan om preventieactiviteiten aan bod te laten komen in de klassen. Een interne werkgroep van onderwijzers, kleuterleiders en directie werd hiervoor in het leven geroepen. Jij (de registrator) wordt op de werkgroepbijeenkomst van 24 april 2001 uitgenodigd om jouw mening te geven over de mogelijkheden om preventie te voeren in het basisonderwijs.

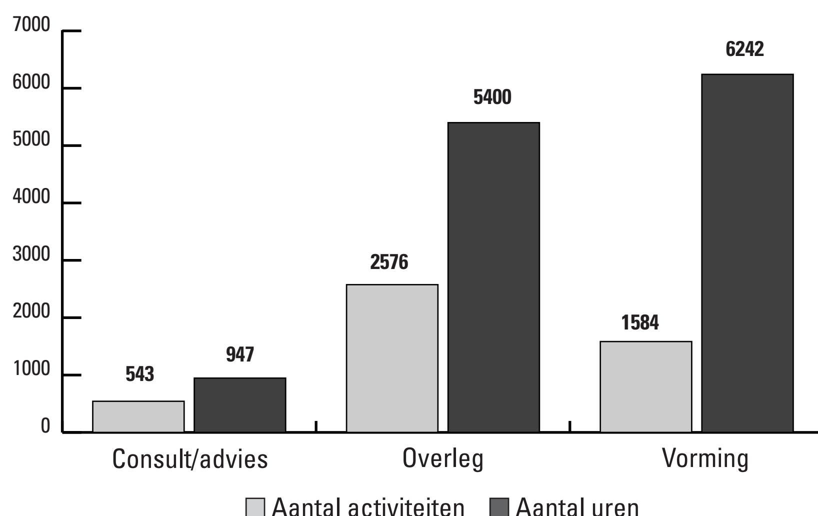
Deze casus wordt, in Ginger ingevuld:

Omschrijving	Advies preventiepakket basisschool (BS De Zon)
Datum	24/04/2001
Sector	Onderwijs
Detailsector	Basisonderwijs
Type	1. Lager onderwijs 2. Kleuteronderwijs
Doelgroep	1. Bestuursniveau 2. Intermediairen
Soort	Consult/advies
Detailsoort	Consulting

Sector en detailsector zijn voor de hand liggend. Onder de detailsector basisonderwijs heb je drie opties voor het type: kleuteronderwijs, lager onderwijs en buitengewoon lager onderwijs. In dit voorbeeld zijn de eerste twee van toepassing. Aangezien zowel de directie als het pedagogisch team vertegenwoordigd zijn, worden bestuursniveau en intermediairen als doelgroep gekozen. De registrator wordt duidelijk gevraagd voor zijn adviserende rol, vandaar de keuze voor consult/advies als soort activiteit. Als detailactiviteit wordt consulting geregistreerd. In de Gingerhandleiding wordt deze categorie omschreven als het verstrekken van advies n.a.v. een bepaalde activiteit. Bij detailactiviteit staat ook adviesgesprek als keuze vermeld, maar dit is van toepassing als dit plaatsvindt zonder voorgaand initiatief of contact.

4. ALGEMENE BESPREKING VAN DE GEGEVENS

In totaal werden 5.059 activiteiten ingediend bij VAD. Na foutencontrole bleken 4.703 activiteiten bruikbaar. Activiteiten die niet in de verwerking werden opgenomen waren vooral activiteiten die buiten de registratieperiode vielen en activiteiten die niet onder drugpreventie te klasseren zijn (hulpverlening, interne teamvergaderingen, redactiewerk, e.d.). In vergelijking met vorig jaar is er een lichte stijging van het aandeel activiteiten dat niet weerhouden werd: van 5,7% naar 7,0%. Maar dit aandeel ligt toch nog een stuk lager dan de 11,1% van 1999.
In 2001 namen 65 preventiewerkers aan de Gingerregistratie deel: 30 lokale preventiewerkers, 18 Vlaamse preventiewerkers en 17 regionale preventiewerkers.



Grafiek 2: activiteiten per soort, naar aantal en naar tijdsinvestering

De totale tijdsinvestering voor alle activiteiten bedraagt 12.589 uur. Dat is in vergelijking met 2000 (13.934 uur) een teruggang van 9,7%. De 1.584 vormingsactiviteiten namen 6.242 uur in beslag (gemiddeld 3 uur en 56 minuten per activiteit). 947 uur werd besteed aan 543 activiteiten rond consult/advies (gemiddeld 1 uur en 45 minuten). Overleg tenslotte scoorde 2.576 activiteiten, voor een totaal van 5.400 uur (gemiddeld 2 uur en 6 minuten).

Overlegactiviteiten maken 54,8% van het totaal aantal activiteiten uit (48,8% in 2000, 54,4% in 1999) en 42,9% van de totale tijdsinvestering (40,5% in 2000, 44,8% in 1999). Vormingsactiviteiten maken in 2001 33,7% van het totaal aantal activiteiten (36,0% in 2000, 32,3% in 1999) en 49,6% van het totaal aantal uren uit (51,1% in 2000, 46,6% in 1999). Consult/advies is goed voor 11,5% van

de activiteiten (15,2% in 2000, 13,3% in 1999) en 7,5% van de tijdsinvestering (8,4% in 2000, 8,6% in 1999).
Als we deze proportionele verdeling over de drie soorten activiteiten bekijken en vergelijken met die van de voorgaande jaren, valt op dat de cijfers van 2001 sterker die van 1999 benaderen dan die van 2000. Dit zou te wijten kunnen zijn aan de samenstelling van de registratorgroep. Aan het tijdelijke uitvallen van de groep CLB-registrators kan het ten dele worden toegeschreven. Deze groep kon in 2001 door omstandigheden niet aan de Gingerregistratie deelnemen. Zij scoorden zowel in 1999 als in 2000 opvallend hoog op consult/advies en deze activiteitensoort kent in 2001 een duidelijke achteruitgang. Een andere verklaringsfactor kan de toename van de groep lokale preventiewerkers zijn. Zij voerden de afgelopen twee jaar duidelijk meer dan gemiddeld overlegactiviteiten uit en deze activiteiten kennen nu ook een stijging. Een verdere analyse van de verdeling van de activiteitsoorten per registratorgroep kan hierin verduidelijking brengen.
Bekijken we de evolutie van de tijdsinvestering per soort activiteit, dan zien we dat deze de conjunctuur van het aandeel activiteiten volgt. Daaruit kan worden afgeleid dat er geen grote fluctuaties zijn in de gemiddelde duur van elke soort activiteit over de laatste drie registratieperiodes.

4.1. SECTOR

(zie grafiek 3 in bijlage - p. 85)

Grafiek 3 toont de verdeling van preventieactiviteiten over de acht sectorcategorieën. In vergelijking met het monitoringrapport 2000 vallen enkele verschuivingen op. De meest opvallende is de sterke terugval van het aandeel van de onderwijssector (van 44,2% in 2000 naar 33,6% in 2001). Een belangrijk deel van de verklaring hiervoor ligt in het tijdelijk wegvallen van de CLB-registrators. Zij voerden quasi uitsluitend activiteiten in de eigen sector uit. Aangezien zij in 2001 niet aan de registratie deelnamen, zakt het aandeel van deze sector dan ook. Maar is er ook een daling als we het effect van het aandeel CLB-registrators controleren? Het antwoord is 'neen'. In vergelijking met 2000 is er voor de andere registrators een status quo van het aandeel activiteiten in de onderwijssector (32,0%). Indien de CLB'ers hadden geparticipeerd, zouden we dus kunnen verwachten dat het aandeel van de onderwijssector op hetzelfde hoge peil als vorig jaar was gebleven. De vorig jaar gesignaleerde nood dat andere sectoren meer aandacht behoeven, wordt dus - ondanks de zichtbare trend in de algemene cijfers - niet echt gelenigd.
Twee categorieën blijken vooral te kunnen profiteren van de achteruitgang van de onderwijssector: gezondheid en intersectorale samenwerking. De gezondheidssector ziet zijn aandeel stijgen van 11,9% in 2000 naar 14,1% in 2001. Daarmee benadert ze sterk het niveau van 1999: 14,5%. Daarnaast stijgt ook het aandeel activiteiten binnen een intersectorale samenwerking vrij duidelijk: 20,4% in 2001, tegenover 15,9% in 2000. Ook hier komt het resultaat dichter in de buurt van dat van 1999 (18,0%).

De andere sectoren blijven onder de drempel van 10%. Op één na kennen ze een stijging van hun aandeel in de grootteorde van één percent. Uitzondering hierop is de sector politie/justitie die qua unisectoraal bereik blijft hangen op 2,3% (2000: 2,2%) en dus ruim beneden het niveau van 1999 blijft (4,5%).
De sector vrijetijd en cultuur komt uit op 9,2%, wat na de terugval in 2000 (8,3%) een herneming van het niveau van 1999 (9,5%) betekent. De overheidssector stijgt weer naar 8,1% (2000: 7,2%; 1999: 8,6%). De welzijnssector was in 2001 in 6,9% van de activiteiten de enige betrokken partij, wat een licht herstel van het aandeel is na de terugval tussen 1999 (8,8%) en 2000 (5,9%). De arbeidssector tenslotte stijgt van 4,4% in 2000 naar 5,4% in 2001. Dat is zelfs iets hoger dan het aandeel in 1999 (4,7%).

Algemeen kan worden gesteld dat de fluctuaties in de grootte van de groep onderwijsregistrators over de laatste drie jaren heen een groot deel verklaring aanreikt voor de fluctuaties van de aandelen van preventieactiviteiten over de sectoren heen. Dat blijkt uit de resultaten als we de groep CLB-registrators weglaten (tabel 1).

Sector / Jaar	**1999 (%)**	**2000 (%)**	**2001 (%)**
Arbeid	5,3	5,4	5,6
Gezondheid	16,4	14,8	14,5
Intersectorale samenwerking	19,8	18,6	20,5
Onderwijs	23,4	32,0	32,0
Overheid	9,5	9,0	8,3
Politie/justitie	5,1	2,7	2,4
Vrijetijd en cultuur	10,7	10,4	9,4
Welzijn	9,7	7,2	7,1

Tabel 1: evolutie aandeel activiteiten per sector, na weglaten van de groep CLB-registrators

Uit deze gecorrigeerde cijfers blijkt dat het aandeel van de meeste sectoren vrij stabiel blijft. Toch wordt ook duidelijk - zoals reeds aangegeven - dat de sector onderwijs zijn aandeel zelfs zonder de onderwijsregistrators duidelijk verhoogd heeft na 1999. Dit gaat ten koste van de sectoren gezondheid, welzijn en politie/justitie, die hun verlies in aandeel na 1999 niet hebben kunnen wegwerken.
Laten we vervolgens kijken naar het bereik van de sectoren per registratorgroep.

(zie grafiek 4 in bijlage - p. 85)

In grote lijnen zien we voor deze drie registratorgroepen dezelfde verhoudingen als vorig jaar.

De activiteiten van lokale preventieactoren vinden vooral plaats in de sector onderwijs (38,3%). Voorts zijn ook de sectoren vrijetijd en cultuur (15,7%) en welzijn (8,9%) vrij goed vertegenwoordigd, alsook intersectorale samenwerking (21,0%). Politie/justitie is ook hier niet manifest aanwezig (3,4%), maar toch sterker dan in het algemene beeld (2,2%). Wat hier mogelijk een rol speelt, is het feit dat veel lokale preventiewerkers tewerkgesteld zijn via contracten uit het federale veiligheidsfonds (veiligheids- en preventiecontracten, drugplan) en inzake 'veiligheidsbeleid' vaak onder een zelfde lokale bevoegdheid als de lokale politie vallen (burgemeester).
De sectoren arbeid (2,2%) en overheid (5,4%) zijn, in vergelijking met de algemene resultaten, licht ondervertegenwoordigd. Deze laatste vaststelling lijkt vreemd aangezien het gros van de registrators uit deze groep als gemeentelijk ambtenaar tewerkgesteld is, en men dus meer beleidsoverleg op lokaal niveau (en federaal niveau) zou mogen verwachten.
In vergelijking met 2000 zijn er eerder kleine verschillen merkbaar. Vooral het dalend aandeel van de sector vrijetijd en cultuur (van 20,1% naar 15,7%) springt in het oog. Andere verschillen situeren zich in de intersectorale samenwerking (van 17,6% naar 21,0%) en in de sector arbeid (van 0,7% naar 2,2%).

De regionale preventiewerkers voeren vooral preventieactiviteiten uit in de onderwijssector (29,4%) en in het kader van intersectorale samenwerking (23,7%). Ondanks het nog vrij hoge aandeel van de sector onderwijs, ligt dit aandeel iets lager dan algemeen. Intersectorale samenwerking daarentegen gebeurt relatief vaker. Dit is toe te schrijven aan de grotere rol van deze categorie in de werkzaamheden van de provinciale preventiecoördinatoren. Ondanks het eerder geringe aandeel van de provinciale preventiecoördinatoren in het totale aantal door regionale actoren geregistreerde preventieactiviteiten, vertekenen zij het beeld. Maar liefst 82,1% van de activiteiten van de provinciale preventiecoördinatoren vindt plaats binnen intersectorale samenwerking. Als we kijken naar de andere regionale actoren, zijnde de CGG-preventiewerkers, zien we dat hun aandeel activiteiten in intersectorale samenwerking onder het algemene gemiddelde ligt (17,7%).
Voorts bereiken de regionale actoren de sectoren gezondheid (17,5%) en arbeid (8,4%) sterker dan algemeen. Anderzijds komen twee sectoren opmerkelijk minder aan bod: vrijetijd en cultuur (3,1%) en politie/justitie (1,6%).
In vergelijking met 2000 valt de duidelijke stijging van het aandeel activiteiten in de onderwijssector op: van 24,7% naar 29,4%. Twee categorieën boeten hierdoor in, in de eerste plaats de intersectorale samenwerkingen (van 26,8% naar 23,7%). Het geringere aandeel activiteiten van de provinciale preventiecoördinatoren binnen deze registratorgroep speelt hierin mee. Ook de sector vrijetijd en cultuur wordt (nog) minder bereikt dan het voorgaande jaar: van 4,7% naar 3,1%.

De Vlaamse preventieactoren voeren het gros van hun preventieactiviteiten uit in de sectoren gezondheid (30,4%) en onderwijs (29,7%). Voor eerstgenoemde sector ligt het aandeel een stuk hoger dan het algemene cijfer. Andere sectoren die relatief meer worden bereikt, zijn overheid (13,2%) en arbeid (7,9%).

Anderzijds worden, in vergelijking met de algemene cijfers, de sectoren vrijetijd en cultuur, welzijn en politie/justitie, alsook intersectorale samenwerking duidelijk minder bereikt.
Vergelijken we de cijfers met die van 2000, dan valt vooral op dat het aandeel van de gezondheidssector sterk gestegen is (van 22,8% naar 30,4%). Ook de intersectorale samenwerking kent een groter bereik (van 8,8% naar 12,6%). Anderzijds is het aandeel van de overheidssector licht gedaald van 14,7% naar 13,2%. Door de sterke afname van het aantal geëxporteerde activiteiten van De Sleutel (van 326 naar 180) en Free Clinic (van 142 naar 47) neemt het relatieve belang van de door VAD-medewerkers geregistreerde preventieactiviteiten toe. VAD-medewerkers voeren binnen hun opdrachtenpakket vrij veel activiteiten uit in/met de sector gezondheid. De onderwijssector komt sterker aan bod in de activiteiten van De Sleutel.

Bij 'intersectorale samenwerking' moet de registrator aangeven welke sectoren hieraan deelnemen. Als we de resultaten per sector bekijken, met uitsplitsing van 'intersectorale samenwerking', krijgen we volgende verdeling.

(zie grafiek 5 in bijlage - p. 86)

Vergelijken we deze grafiek met grafiek 4, dan valt op dat vier sectoren een groter aandeel scoren: gezondheid, politie/justitie, overheid en welzijn. Hieruit kan worden afgeleid dat deze sectoren relatief sterker betrokken zijn bij intersectorale samenwerking. Het feit dat het relatieve aandeel van de sectoren arbeid, onderwijs en vrijetijd en cultuur stabiel blijft of zelfs afneemt, wijst erop dat deze sectoren sterker unisectoraal worden bereikt. Daar wordt in hoofdstuk 5 uitvoeriger op ingegaan.
Tussen de registratorgroepen zien we verschillen in de verschuivingen na het uitsplitsen van de categorie intersectorale samenwerking. Bij de lokale preventiewerkers verdubbelen de sectoren gezondheid, politie/justitie, overheid en welzijn zowat hun aandeel. Deze sectoren zijn dus zeer sterk vertegenwoordigd in de intersectorale samenwerking met lokale actoren.
Bij de regionale preventiewerkers doet zich in grote lijnen dezelfde evolutie voor, al is de stijging van de sector gezondheid minder sterk. Opvallend is dan weer de sterke stijging van het aandeel van politie/justitie. Deze sector wordt door de regionale actoren veel meer bereikt via de weg van intersectorale samenwerking.
Bij de groep Vlaamse actoren doen zich de geringste verschuivingen voor, wat deels te verklaren is door het geringere aandeel van intersectorale samenwerking bij deze groep. Ook hier zien de vier genoemde sectoren hun aandeel stijgen, zij het in veel mindere mate. Enkel de sector welzijn krijgt er een groot stuk van de taart bij. De welzijnssector wordt door de Vlaamse actoren veel meer bereikt in het kader van intersectorale samenwerking.

4.2. SOORT ACTIVITEITEN PER SECTOR

Algemeen maakt overleg 54,8% (n=2.576) uit van alle geregistreerde preventie-activiteiten. 33,7% van de activiteiten bestaat uit vorming (n=1.584). Consult/advies is goed voor 11,5% van de activiteiten (n=543). Plaatsen we deze cijfers in het beeld van de laatste registratieperiodes, dan zien we dat overleg na een kleine inzinking in 2000 (48,8%) nu weer het niveau van 1999 (54,4%) haalt. Dit gaat minder ten koste van de vormingsactiviteiten (die van 36,0% naar 33,7% gaan) dan van de consult- en adviesactiviteiten (van 15,2% naar 11,5%). Zoals hoger reeds aangegeven, heeft de sterke uitval van onderwijsregistrators hiermee te maken.

(zie grafiek 6 in bijlage - p. 86)

In 2001 maakte overleg het merendeel van de activiteiten uit in de sectoren overheid (64%), welzijn (61%) en gezondheid (59%). Voor deze laatste is het aandeel overlegactiviteiten - tegen de algemene trend in - wel gedaald in vergelijking met vorig jaar (68%). Dit geldt evenzo voor de sector vrijetijd en cultuur (van 49% naar 44%). Overlegactiviteiten kennen een opvallende 'boom' in de welzijnssector: van 43% in 2000 naar 61% in 2001.
Het sterke verband tussen intersectorale samenwerking en overlegactiviteiten is niet verrassend. Bovendien kan dit deels worden verklaard door de sterke aanwezigheid van de sectoren overheid, gezondheid en welzijn in intersectorale samenwerking. Deze drie sectoren zijn opvallend meer bij overlegactiviteiten betrokken.

Vormingsactiviteiten nemen in vergelijking met vorig jaar algemeen genomen iets af. Toch vormen zij nog steeds de kernactiviteit in de sector politie/justitie (59%), al is dit een daling in vergelijking met 2000 (65%). Tegen de algemene trend in, zijn er sectoren waar het aandeel vormingsactiviteiten gestegen is. In de arbeidssector stijgt het van 29% in 2000 naar 36% in 2001. In de gezondheidssector is er over dezelfde periode een stijging van 22% naar 32%. Voor de arbeidssector is dat de tweede opeenvolgende en duidelijke stijging van het aandeel vormingsactiviteiten. Dit kan te maken hebben met het feit dat de werkgevers sterker gesensibiliseerd werden om te werken rond een alcohol- en drugbeleid ('welzijnswet' van 1996, methodiekontwikkeling vanuit VAD, ...) en dat dit een vervolg kreeg in de vorm van meer vraag naar vorming vanuit de sector.
Naast politie/justitie neemt vorming ook een voorname plaats in in de sector onderwijs, waar het aandeel nagenoeg gelijk blijft op 48%. In de overheidssector (13%) en in intersectorale samenwerking (15%) komt vorming eerder beperkt voor.

Consult/advies komt relatief meer voor in de sectoren overheid (23%) en arbeid (18%), al gaan ze - conform de algemene evolutie - in aandeel achteruit. De sector onderwijs, met vorig jaar nog 18% consult- en adviesactiviteiten,

ziet dat aandeel sterk slinken tot 9%. Dit heeft andermaal te maken met de tijdelijke uitval van de CLB-registrators. Zij scoorden vorig jaar immers opvallend sterk voor consult- en adviesactiviteiten binnen de eigen sector. Anderzijds is het aandeel van consult en advies gestegen in de sector vrijetijd en cultuur (van 9% naar 15%).

4.3. VERDELING VAN DE DOELGROEPEN PER SECTOR

(zie grafiek 7 in bijlage - p. 86)

In tegenstelling tot de voorgaande jaren vertoont de grafiek van de per sector bereikte doelgroepen een duidelijk veranderd beeld. Dit heeft meer te maken met de verschuivingen in de sectoren dan met de algemene verschuivingen.

Algemeen genomen zijn intermediairen met 45,6% nog steeds veruit de belangrijkste doelgroep. Bovendien ligt hun aandeel hoger dan dat van de twee voorgaande jaren (2000: 41,8%; 1999: 42,4%). Ook per sector bekeken zien we dat intermediairen vrijwel overal aanzienlijk bereikt worden. In de sectoren welzijn, gezondheid en arbeid maken zij meer dan de helft van de bereikte doelgroepen uit. Enkel in de overheidssector scoren intermediairen iets minder. Daar zijn immers ook minder intermediairen aanwezig.
Over alle sectoren heen worden cliëntsystemen in 2001 minder sterk bereikt dan in 2000 (22,7% tegenover 28,7%). Dit aandeel komt overeen met dat van 1999 (22,6%). Cliëntsystemen worden nog steeds het meest bereikt in de sectoren vrijetijd en cultuur, onderwijs en politie/justitie. In de sectoren arbeid en gezondheid zijn ze eerder uitzonderlijk betrokken partij.
Het bestuursniveau wordt in 2001 (19,6%) iets vaker bereikt dan de twee voorgaande jaren (resp. 15,3% en 18,3%). Deze doelgroep wordt - niet onverwacht - zeer sterk bereikt in de overheidssector, maar ook in de sectoren arbeid en politie/justitie en in intersectorale samenwerking komen zij proportioneel sterker aan bod.
Preventiewerkers tenslotte boeten alweer licht in inzake proportioneel bereik. In 1999 maakten zij 16,8% van de bereikte doelgroepen uit, in 2000 was dat 14,1% en in 2001 nog 12,1%. Zij komen sterker aan bod in de sectoren gezondheid, welzijn en overheid, evenals in intersectorale samenwerking. Deze doelgroep scoort slechts marginaal in de sectoren onderwijs, politie/justitie en vrijetijd en cultuur. Ofwel zijn ze niet aanwezig in deze sector, ofwel worden ze niet door de registrators als preventiewerkers benoemd (bv. politie).

> *Noot: Het aandeel activiteiten waarin preventiewerkers als doelgroep bereikt worden, ligt in werkelijkheid hoger, aangezien zij enkel als preventiewerkers benoemd worden als de activiteit louter voor hen bedoeld is en de doelgroep dan ook uitsluitend uit preventiewerkers bestaat. Vanzodra er naast preventiewerkers een andere doelgroep vertegenwoordigd is, worden de preventiewerkers als doelgroep 'intermediairen' geregistreerd.*

Vergelijken we de huidige verdeling in de aparte sectoren met die van vorig jaar, dan valt op dat er soms sterke verschuivingen zijn.
In de arbeidssector is de forse terugval van de cliëntsystemen de meest opvallende evolutie: van 22,8% in 2000 naar 6,6% in 2001. Dit komt vooral het bereik van de intermediairen, die van 45,6% naar 57,1% stijgen, ten goede.
In de gezondheidssector worden cliëntsystemen en preventiewerkers deze keer minder bereikt. Vooral voor deze laatste is de achteruitgang duidelijk (van 38,7% naar 26,0%). De sterkste stijgers zijn de intermediairen die hun aandeel binnen deze sector zien stijgen van 34,0% naar 50,0%. Ook het bestuursniveau kent een lichte stijging.
De sector onderwijs blijft grotendeels 'bespaard' van grote schommelingen in het bereik van doelgroepen. Het bestuursniveau en intermediairen kennen een lichte stijging, cliëntsystemen en preventiewerkers een lichte daling.
In de sector overheid doen zich twee sterke verschuivingen voor. Het bestuursniveau boet sterk aan belang in (van 57,5% naar 45,2%) en komt zo weer overeen met het aandeel van 1999 (45,2%). Dit komt de doelgroep cliëntsysteem, die een opmerkelijke 'hausse' kent, ten goede. Quasi uit het niets (1,6% in 1999 en 0,8% in 2000) stijgt hun aandeel in de overheidssector in 2001 naar 11,9%! Dat is een vreemd gegeven. Op het eerste zicht is er moeilijk een invulling te geven aan de categorie cliëntsysteem in de overheidssector. Een verdere analyse van de resultaten leert dat het overgrote deel van deze activiteiten werd geregistreerd door drie registrators, die elk tussen 11 en 17 activiteiten met deze doelgroep aangeven. Navraag bij deze registrators leert dat de geregistreerde activiteiten eigenlijk niet thuishoren bij de sector overheid, maar wel bij intersectorale samenwerking.
In de sector politie/justitie is er een merkelijk grotere betrokkenheid van het bestuursniveau: 27,7% tegenover slechts 4,1% in 2001. Dit gaat ten koste van het aandeel intermediairen (van 53,7% naar 38,4%) en preventiewerkers (van 13,2% naar nog maar 0,9%). Mogelijk geldt de politiehervorming hier voor een groot stuk als verklarende factor. De grondige hertekening van het politielandschap maakte dat een aantal processen (kennismaking, afstemming, ...) met de beleidsmensen hernomen dienden te worden. Bovendien was er lange tijd onduidelijkheid over de continuering en profilering van het vroegere preventienetwerk van de rijkswacht, wat de samenwerking met de 'veldwerkers' deed afnemen.
In de sector vrijetijd en cultuur zijn de verschuivingen eerder gering: cliëntsystemen worden iets meer bereikt en preventiewerkers iets minder. Ook de welzijnssector kent eerder geringe verschuivingen. De lichte groei in aandeel van het bestuursniveau is nog het meest opvallend.
Als we de intersectorale samenwerkingen bekijken, zien we daar ook enkele mindere verschuivingen. De relatieve betrokkenheid van het bestuursniveau en cliëntsystemen is groter geworden, die van preventiewerkers kleiner.

Over de hele dataset bekeken is er een vrij duidelijk verband tussen soort activiteit en bereikte doelgroep[2]. Dit is grotendeels te wijten aan het sterk samenvallen van vormingen en cliëntsysteem. Ook de (zwakkere maar toch nog vrij duidelijke) link tussen consult/advies en bestuursniveau speelt mee. Wat overleg betreft, is er een minder eenduidig beeld. Zowel bestuursniveau, intermediairen als preventiewerkers worden daarmee vrij goed bereikt. Overleg met cliëntsystemen komt zo goed als niet voor.
In zowat alle sectoren blijkt de samenhang dezelfde grootteorde te kennen (tussen V=0,28 en V=0,39; p<0,01). Enkel politie/justitie scoort hoger (V=0,56; p<0,01). Dit is te verklaren door het feit dat het overgrote deel van de overlegactiviteiten met het bestuursniveau plaatsvindt en dat alle activiteiten met cliëntsystemen uit vorming bestaan.

Logisch gevolg van deze samenhang is dat de evoluties in het bereiken van de doelgroepen voor een stuk samenhangen met die van de soort activiteit.

4.4. VERDELING PER REGISTRATORGROEP

(zie grafiek 8 in bijlage - p. 87)

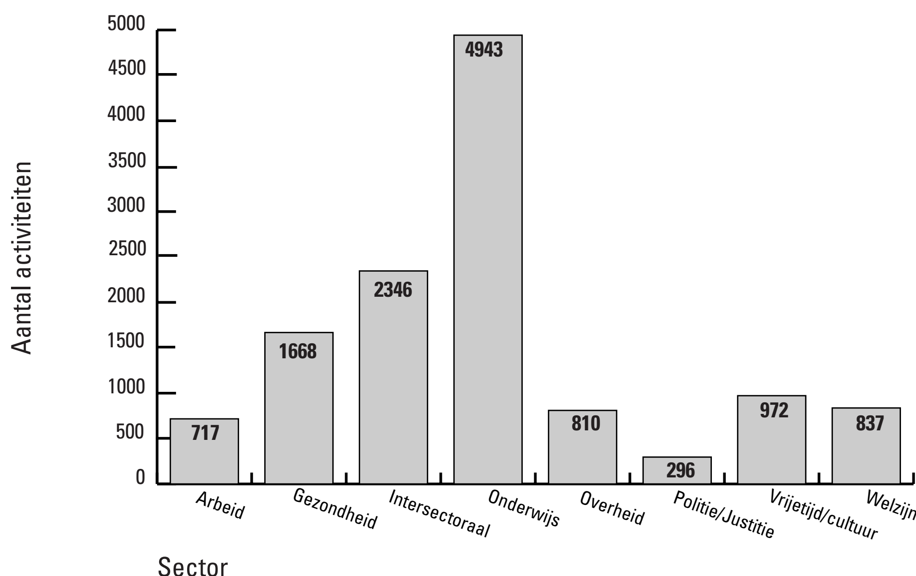
Preventiewerkers en intermediairen worden door regionale preventieactoren sterker bereikt. Cliëntsystemen worden vrij sterk bereikt door lokale en Vlaamse actoren (de aanwezigheid van De Sleutel-Preventie kan dit grotendeels verklaren). Vertegenwoordigers van het bestuursniveau tenslotte worden sterker door de Vlaamse actoren bereikt.

Mits de nodige voorzichtigheid, gezien de lichte wijzigingen in de samenstelling van de registratorgroepen, kunnen de cijfers van 2001 vergeleken worden met die van vorig jaar. Dan zien we dat er al bij al geen opvallende verschuivingen zijn. De lokale actoren werken meer met het bestuursniveau dan in 2000 (van 11,8% naar 17,0%) en dit ten koste van het werken met preventiewerkers (van 15,7% naar 9,7%). De regionale actoren kennen amper verschuivingen. De lichte terugval van het aandeel bereikte preventiewerkers is de meest in het oog springende evolutie. Bij de Vlaamse actoren valt vooral op dat het bestuursniveau nu sterker bereikt wordt (van 25,6% naar 33,2%) en dit ten koste van de preventiewerkers (van 11,1% naar 8,1%) en vooral van de cliëntsystemen (van 30,5% naar 24,9%).

---

[2] Cramer’s V=0,33 bij p<0,01. Cramer’s V is een associatiemaat voor nominale variabelen, die gebruikt wordt bij kruistabellen die groter zijn dan een 2x2-formaat. De grootte van Cramer’s V ligt tussen 0 (geen statistisch verband) en 1 (maximaal verband). Om de waarde van V te interpreteren, moet men ermee rekening houden dat deze algemeen een stuk lager ligt dan bv. de veel bekendere (metrische) correlatiemaat r. Vanaf V=0,30 kan men dan ook spreken van een vrij sterk verband.

4.5. TIJDSINVESTERING VAN DE GEREGISTREERDE ACTIVITEITEN



Grafiek 9: tijdsinvestering in uren per sector

Over de totaliteit van de geregistreerde activiteiten bekeken, is er in vergelijking met 2000 een terugval van 9,6% in de totale tijdsinvestering. Deze achteruitgang komt ongeveer overeen met die van het totaal aantal geregistreerde activiteiten (-12,2%). Gevolg hiervan is dat de tijdsinvestering in de meeste sectoren daalt. Toch is er één uitzondering (sector arbeid) en zijn er tussen de andere sectoren sterke onderlinge verschillen.

Onderwijs steekt ook inzake tijdsinvestering nog steeds boven de andere sectoren uit, maar kent toch een forse terugval in het totaal aantal uren. In 2000 bedroeg die nog 6.159 uren, in 2001 nog maar 4.943 uren (-19,7%). Voor de verklaring dient andermaal te worden gewezen op de niet-deelname van de CLB-registrators in 2001. Dat de afname in tijdsinvestering minder sterk is dan die in aantal activiteiten wijst op een hogere gemiddelde tijdsduur per activiteit.

Intersectorale samenwerking staat met 2.346 uur nog steeds op de tweede plaats wat betreft tijdsinvestering. Dat zijn amper 2 uur minder dan in 2000.

De gezondheidssector krijgt 1.668 uur preventieactiviteiten toebedeeld. Ook dat is nauwelijks een verschil met vorig jaar (1.695 uur). De forse terugval tussen 1999 en 2000 (-43,2%) wordt daarmee wel niet goedgemaakt.

Sectoren die een vrij sterke achteruitgang in de totale tijdsinvestering kennen, zijn vrijetijd en cultuur (-10,6%) en vooral politie/justitie (-25,8%). Deze laatste houdt nog amper iets over van de tijdinvestering in 1999, toen deze sector nog goed was voor een totale tijdsduur van 1.057 uren. In 2001 is dat 296 uren, wat een verlies van 72,0% betekent over amper 2 jaar tijd.

(zie grafiek 10 in bijlage - p. 87)

Evenals vorig jaar heeft overleg de bovenhand in de sectoren gezondheid (904 uur), overheid (527 uur) en in intersectoraal overleg (1.560 uur). Overlegactiviteiten nemen, in vergelijking met 2000, qua tijdsinvestering relatief in belang toe binnen de sectoren overheid en (vooral) welzijn, alsook binnen intersectorale samenwerkingen. Anderzijds wordt het veel minder belangrijk in de sector politie/justitie.

Vorming is inzake tijdsinvestering proportioneel duidelijk de belangrijkste activiteit in de sectoren onderwijs (3.353 uur), arbeid (453 uur), politie/justitie (240 uur) en - zij het nog net - vrijetijd en cultuur (457 uur) en welzijn (403 uur). Vormingsactiviteiten nemen, in vergelijking met 2000, qua tijdsinvestering relatief in belang toe binnen de sectoren arbeid, gezondheid en politie/justitie.

Consult/advies blijft het kleine broertje, wat niet verwonderlijk is aangezien deze activiteiten vaak ad hoc en/of via de telefoon plaatsvinden. Enkel in intersectorale samenwerking (252 uur) en in de sector onderwijs (241 uur) is de tijdsinvestering in absolute waarde van enig belang. Activiteiten rond consult/advies nemen, in vergelijking met 2000, qua tijdsinvestering enkel binnen intersectorale samenwerkingen in belang toe.

5. OPSPLITSING VAN DE SECTOREN

5.1. SECTOR ARBEID

- **256 activiteiten**
- **717,1 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 48 minuten**
- **minimum 15 minuten, maximum 8 uur**
- **45 consult/adviesactiviteiten (51,1 uur; gemiddeld 1 uur en 8 minuten)**
- **118 overlegactiviteiten (213,4 uur; gemiddeld 1 uur en 49 minuten)**
- **93 vormingsactiviteiten (452,6 uur, gemiddeld 4 uur en 52 minuten)**

5.1.1. Detailsector

Nog steeds geldt dat bijna evenveel activiteiten in de arbeidssector gericht zijn naar respectievelijk overheidsorganisaties (n=113; 44,1%) en de private sector (n=101; 39,5%). 42 activiteiten (16,4%) vonden plaats voor meerdere bedrijven, wat een verdubbeling in aantal is. Als we de categorie 'meerdere' verder uitsplitsen, zien we dat overheidsorganisaties 17 keer betrokken werden, particuliere social profit-organisaties 7 keer en particuliere profitorganisaties 15 keer. Van drie activiteiten werd het type niet volledig ingevuld. In totaal namen overheidsorganisaties dus deel aan 130 activiteiten, private arbeidsorganisaties aan 123 activiteiten. Het in de twee vorige monitoringrapporten vastgestelde evenwicht tussen de activiteiten in respectievelijk de overheids- en de particuliere sector blijft dus intact.

5.1.2. Doelgroepen

Meer dan de helft van de activiteiten (57,1%) in de arbeidssector is gericht naar intermediairen. Bijna een derde (30,5%) gaat naar vertegenwoordigers van het bestuursniveau. Cliëntsystemen (6,6%) en preventiewerkers (5,8%) worden zeer beperkt bereikt. In vergelijking met 2000 valt vooral de sterke achteruitgang van het aandeel cliëntsystemen op: van 22,8% naar 6,6%. De 'winst' gaat naar de twee sterkst bereikte doelgroepen.
In totaal werden slechts 3 activiteiten uitgevoerd naar meerdere doelgroepen tegelijk.

5.1.3. Types

Noot: Twee kenmerken kunnen hier gescoord worden: bedrijfsgrootte en arbeidssector. Aan de 42 activiteiten waarbij meerdere detailsectoren betrokken zijn, kan geen verdere specificatie gegeven worden. De overige 214 activiteiten zouden dus wel verdere specificaties moeten krijgen. Toch is dit, ondanks de aandacht die vanuit VAD daaraan werd besteed[3], slechts gedeeltelijk gebeurd. Voor bedrijfsgrootte krijgen slechts 153 preventieactiviteiten een specificatie. Voor de subsector is dat zelfs slechts 102, maar dat is deels te verklaren door de minder sterke toepasselijkheid voor overheidsorganisaties.

Het merendeel van de bereikte bedrijven (115 van de 153) telt meer dan 200 personeelsleden. Zoals in de vorige rapporten reeds aangegeven, is dit te verklaren door het feit dat deze grotere arbeidsplaatsen eerder beschikken over personeel dat zich binnen het bedrijf specifiek met preventie kan bezighouden. Deze bedrijven zijn dan ook sterker vragende partij. Opvallend is de dalende trend in het bereiken van werkplaatsen met minder dan 50 personeelsleden. In 1999 vonden in zulke organisaties 38 activiteiten plaats, in 2000 nog 21 en in 2001 nog maar 11. Organisaties met een personeelsbestand tussen 50 en 200 personeelsleden worden in 2001 sterker bereikt, met 27 activiteiten (2000 : 11 activiteiten).
Van de 102 geregistreerde subsectoren worden vooral ‘handel, hotel- en restaurantwezen’ (n=28), ‘gemengd’ (n=24) en ‘diensten’ (n=16) sterker gescoord.

5.1.4. Activiteiten

Activiteit	N	%
Consult/advies	45	17,6
Overleg	118	46,1
Vorming	93	36,3
TOTAAL	256	

Tabel 2 : aantal activiteiten en percentueel aandeel per soort activiteit

Bekijken we de soort activiteit, dan blijkt dat overleg bijna de helft van de activiteiten in de arbeidssector uitmaakt (46,1%). Dat is een lichte daling in vergelijking met 2000 (49,2%), maar toch nog duidelijk hoger dan in 1999 (38,8%). Vorming verhoogt zijn aandeel van 29,2% in 2000 naar 36,3% in 2001. Dat blijft nog duidelijk onder het niveau van 1999 (44,2%). Het aandeel van consult/advies daalt van 21,6% in 2000 naar 17,6% in 2001, wat qua grootteorde in de buurt komt van 1999 (17,0%).

[3] In de laatste twee monitoringrapporten wordt gewezen op dit euvel. In de Ginger-nieuwsbrieven aan de registrators van juni ’01 en januari ’02 werd hieraan de nodige aandacht geschonken. Bovendien wordt dit punt in de voorstellings- en casusactiviteiten van Ginger als een aandachtspunt aangehaald.

Als we bekijken welk soort activiteiten in welk type organisatie wordt uitgevoerd, krijgen we volgend overzicht:

	Meerdere (zonder onderscheid)	Overheid	Privaat	TOTAAL
Consult/advies	3	13	29	45
Vorming	19	50	24	93
Overleg	20	50	48	118
TOTAAL	42	113	101	256

Tabel 3 : aantal activiteiten per soort per type organisatie

Vorming komt het sterkst tot uiting in overheidsorganisaties. Overlegactiviteiten worden vrij gelijk verdeeld over de detailsectoren. Consult/advies komt sterker tot uiting in de private sector. In vergelijking met vorig jaar zijn er enkele opvallende veranderingen: vormingsactiviteiten vinden duidelijk meer plaats in de overheidssector en duidelijk minder in de private sector. Voorts valt op dat de consult- en adviesactiviteiten in de overheidssector in aantal gehalveerd zijn.

5.1.5. Detailactiviteiten

Bij consult/adviesactiviteiten gaat het vooral om adviesgesprek (n=34) en consulting (n=14). Eerstgenoemde kent een opmerkelijke stijging (2000: 14). De detailactiviteit consultatie, vorig jaar nog goed voor 16 activiteiten, valt terug op 1 activiteit.
Overleg gaat vooral over voorbereiding (n=34), projectbegeleiding (n=28) en concept- en materiaalontwikkeling (n=27). Opvallend is de achteruitgang van projectbegeleiding. In 2000 was deze detailactiviteit nog goed voor bijna de helft van het totaal, nu nog voor minder dan een kwart. Voorbereiding kent zowat een verdrievoudiging van het aantal (2000: 12).
Vormingsactiviteiten behandelen vooral attitude en informatie (n=56). Andere detailactiviteiten die bij vorming iets hoger scoren, zijn informatieoverdracht (n=16) en vaardigheden/training (n=11).

5.2. SECTOR POLITIE/JUSTITIE

- **108 activiteiten**
- **296,2 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 45 minuten**
- **minimum 20 minuten, maximum 8 uur en 20 minuten**
- **4 consult/adviesactiviteiten (10 uur; gemiddeld 2 uur en 30 minuten)**
- **40 overlegactiviteiten (46,3 uur; gemiddeld 1 uur en 9 minuten)**
- **64 vormingsactiviteiten (239,8 uur; 3 uur en 45 minuten)**

5.2.1. Detailsector

Wat de detailsectoren betreft, blijven dezelfde twee categorieën er iets boven uitsteken. De gevangenis is goed voor 39 activiteiten, de politionele diensten goed voor 30. Het aantal activiteiten met politionele diensten zakt wel van 44 naar 30. Opvallende stijger is de rechtbank, met 21 activiteiten (2000: 6 activiteiten). Hun aandeel (19,4%) ligt daarmee zelfs boven dat van 1999 (12,8%). Voorts kregen 9 activiteiten (8,3%) 'andere' als detailsector opgeplakt. Dat is nog maar een derde van het aantal in 2000.

5.2.2. Doelgroepen

Als doelgroep worden intermediairen en cliëntsystemen het meest bereikt (resp. 38,4% en 33,0%). Voor de eerste is dat een lichte daling van het aandeel, voor de tweede een lichte stijging. De meest in het oog springende vaststelling is de spectaculaire stijging van het aandeel van het bestuursniveau: in 2000 vertegenwoordigden zij amper 4,1% van alle doelgroepen, in 2001 is dat 27,7%! Dit gaat grotendeels ten koste van de preventiewerkers, die van 13,2% vorig jaar naar een schamele 0,9% (1 activiteit) tuimelen. Zoals eerder reeds aangegeven kan de herstructurering van de politiediensten (o.a. van het drugpreventienetwerk) als verklaring worden aangehaald.

5.2.3. Activiteiten en detailactiviteiten

Ondanks de lichte achteruitgang van hun aandeel (van 65,2% naar 59,3%) maken vormingsactiviteiten nog steeds de kern uit van de activiteiten in de sector politie/justitie. Twee detailactiviteiten maken het gros van de vormingsactiviteiten uit: attitude/informatie (n=36) en informatieoverdracht (n=33).
Overlegactiviteiten winnen in deze sector aan belang (van 32,0% naar 37,0%). Eén detailactiviteit springt boven de andere uit: uitwisseling/afstemming (n=26). Introductie en kennismaking wordt 8 keer gescoord, de andere detailactiviteiten drie keer of minder.
Consult- en adviesactiviteiten komen ook dit keer nauwelijks voor (n=4).

5.3. SECTOR ONDERWIJS

- **1.578 activiteiten**
- **4.942,6 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 3 uur en 8 minuten**
- **minimum 5 minuten, maximum 33 uur en 20 minuten**[4]
- **136 consult/adviesactiviteiten (241,1 uur; gemiddeld 1 uur en 46 minuten)**
- **685 overlegactiviteiten (1.348,3 uur; gemiddeld 1 uur en 58 minuten)**
- **757 vormingsactiviteiten (3.353,2 uur; gemiddeld 4 uur en 26 minuten)**

5.3.1. Detailsector

	Aantal	%
Basisonderwijs	232	14,2
Secundair onderwijs	1.164	71,4
Hoger onderwijs	117	7,2
Koepels	6	0,4
Ouderverenigingen	18	1,1
CLB	59	3,6
Andere	35	2,1
(Meerdere)	(51)	
TOTAAL	1.631[5]	100

Tabel 4: aantal en percentueel aandeel van de activiteiten in het onderwijs

Het secundair onderwijs blijft met een aandeel van 71,4% de toonaangevende detailsector. Het basisonderwijs volgt op ruime afstand met een participatie in ongeveer één op zeven activiteiten (14,2%). Het hoger onderwijs kent een aandeel van 7,2%. Alle andere categorieën scoren onder 5%. De CLB's hebben een beperkt percentage (3,6%). De ouderverenigingen (1,1%) en de onderwijskoepels (0,4%) zijn marginaal vertegenwoordigd.

[4] Het gaat hier om een meerdaagse activiteit die als één activiteit werd geregistreerd.

[5] Het in deze tabel berekende totaal ligt hoger dan het aantal activiteiten in de sector onderwijs. Dit komt omdat men onder detailsector de optie 'meedere' kan kiezen. Dan dienen al de daaronder ressorterende detailsectoren vermeld te worden. Zodoende maken 51 activiteiten melding van meer dan één detailsector en ligt het totaal in de tabel (n=1.631) hoger dan het aantal activiteiten (n=1.578).

In vergelijking met de vorige monitoringrapporten zijn er eerder kleine verschuivingen. Het secundair onderwijs bestendigt zijn aandeel (2000: 71,0%; 1999: 69,5%). Het basisonderwijs verliest een stuk van zijn aandeel (2000: 17,4%; 1999: 16,9%). Deze twee detailsectoren worden in hoofdstuk 5.3.3. nader toegelicht.

Van de kleinere detailsectoren kent het hoger onderwijs al voor de tweede opeenvolgende keer een stijging (van 3,3% in 1999 over 4,1% in 2000 naar 7,2% in 2001). De stijging is, in vergelijking met vorig jaar, zelfs vrij sterk. Alweer speelt de tijdelijke afwezigheid van de CLB-registrators een belangrijke verklarende rol (zij werken niet in het hoger onderwijs). Als we in de resultaten van 2000 de groep CLB-registrators buiten beschouwing laten, kom je aan een aandeel van 6,5% voor het hoger onderwijs. Het in 2001 schijnbaar inspelen op de nood naar meer aandacht voor het hoger onderwijs wordt dus zo goed als volledig verklaard door de afwezigheid van CLB-medewerkers. Het netto-effect is dus quasi nihil.
Als we de activiteiten in het hoger onderwijs (n=117) nader bekijken, zien we dat vooral het hoger niet-universitair onderwijs van het korte type (HOKT) wordt bereikt (69 activiteiten). Het universitair onderwijs en het hoger niet-universitair onderwijs van het lange type (HOLT) tellen respectievelijk 29 en 18 preventieactiviteiten. Vorming van cliëntsystemen (n=40) en vorming van intermediairen (n=30) zijn de vaakst voorkomende combinaties. In het HOKT ligt het accent sterk op vorming van cliëntsystemen (n=30), maar ook vorming van intermediairen (n=19) en overleg met intermediairen (n=19) komen duidelijker aan bod. In het HOLT komen consult/advies naar cliëntsystemen (n=6) en vorming van intermediairen (n=5) meer voor. In het universitair onderwijs liggen de (kleinere) accenten op overleg met het bestuursniveau (n=7), vorming van cliëntsystemen (n=7) en consult/advies naar intermediairen (n=5). Bekijken we de locaties, dan speelt de centrumfunctie van sommige steden op het vlak van hoger onderwijs duidelijk een rol. Antwerpen (n=14), Gent (n=12) en Leuven (n=11) scoren het best, maar ook kleinere centra als Mechelen, Geel en Sint-Niklaas (elk 5 activiteiten) komen iets meer uit de verf. 17 activiteiten in het hoger onderwijs worden op het Vlaams niveau uitgevoerd. Op twee activiteiten na worden deze uitgevoerd door VAD-medewerkers (o.a. overleg in het kader van lerarenopleiding) en door Leefsleutels (training Leefsleutels voor hogescholen).

In het vorige rapport werd aandacht besteed aan het feit dat oudervenigingen weinig aan bod komen in de registraties. Dat geldt ook voor de resultaten van 2001: ondanks een lichte stijging in vergelijking met vorig jaar (van 0,4% naar 1,1%) komt deze detailsector zelden in de registraties voor. Zelfs als we de verdere specificaties in de variabele ‘type’ mee in beschouwing nemen, komen we maar aan in totaal 22 activiteiten met een verwijzing naar een oudervereniging. Tegenover de meer dan 2000 ouderverenigingen binnen het onderwijs staan dus amper 22 in Ginger geregistreerde preventieactiviteiten. Het is raden naar de oorzaak van dit lage aantal. Een mogelijke verklaring zou

kunnen zijn dat ouderverenigingen vooral door de scholen (directie en leerkrachten) betrokken worden in preventieactiviteiten. Maar het blijft een hypothetische veronderstelling.

5.3.2. Doelgroepen

	Aantal	% op totaal	participatiegraad (%)
Bestuursniveau	258	14,5	16,3
Cliëntsysteem	636	35,8	40,3
Intermediairen	845	47,6	53,5
Preventiewerkers	37	2,1	2,3
TOTAAL	1.776	100,0	

Tabel 5: aantal activiteiten, aandeel en participatiegraad per doelgroep

Intermediairen en cliëntsystemen zijn nog steeds de sterkst vertegenwoordigde doelgroepen. Het bereik van de intermediairen is in aandeel gestegen: in 2001 waren zij bij 53,5% van de activiteiten in de onderwijssector betrokken, in 2000 was dat 44,9%. In het onderwijs wordt meer dan de helft van de activiteiten met het bestuursniveau ingevuld door overleg met de lokale actoren.
Cliëntsystemen worden nu iets minder sterk bereikt: van een betrokkenheid bij 48,2% van de activiteiten (2000) naar 40,3% (2001). Het wegvallen van de CLB-registrators geldt andermaal als een verklarende factor. Zij voerden vrij veel activiteiten uit naar deze doelgroep (advies- en begeleidingsgesprekken met leerlingen en ouders). Vorming vormt de kern van de activiteiten met cliëntsystemen. Deze worden vooral door lokale actoren (n=253) en Vlaamse actoren (n=159) uitgevoerd. In deze laatste registratorgroep zitten ook Leefsleutels en De Sleutel, vandaar het hoge aantal activiteiten.
Het aandeel van het bestuursniveau is, ondanks een stijging in betrokkenheid van 10,4% (2000) naar 16,3% (2001), nog eerder beperkt. Zij worden vooral bereikt door lokale actoren (met een sterke klemtoon op overleg) en regionale actoren (met vooral vormings- en overlegactiviteiten).
Het aandeel bereikte preventiewerkers blijft klein (2,3% in 2001 t.o. 4,4% in 2000). Dat is niet verwonderlijk, aangezien het landschap van preventieactoren in de onderwijssector vooral bestaat uit intermediairen en bestuursniveau. Veel voltijdse preventiewerkers zijn er in het onderwijs niet. Bijna alle activiteiten met preventiewerkers bestaan uit overleg. Lokale actoren en regionale actoren staan hiervoor in.

5.3.3. Types

In het basisonderwijs[6] werden 232 activiteiten geregistreerd, wat bijna een halvering in aantal is in vergelijking met 2000 (n=402). Het lager onderwijs is bij 199 activiteiten betrokken. Dat is naar aandeel gemeten een status-quo met vorig jaar (2001: 93,4%; 2000: 93,8%). De andere types binnen het basisonderwijs komen minder aan bod. In het Buitengewoon Lager Onderwijs vonden in 2001 22 activiteiten plaats, in het kleuteronderwijs 16 activiteiten. De categorie 'andere' is goed voor 13 activiteiten.

Voor de activiteiten in het secundair onderwijs ziet de verdeling van activiteiten over de diverse onderwijsvormen er als volgt uit:

(zie grafiek 11 in bijlage - p. 87)

ASO is met 705 activiteiten de meest bereikte onderwijsvorm, gevolgd door TSO met 633 activiteiten en - al op enige afstand - BSO met 512 activiteiten. De kleinere onderwijsvormen BuSO, Deeltijds Onderwijs (DBSO) en KSO scoren respectievelijk 206, 189 en 159 activiteiten.
Vergelijken we het aandeel van de onderwijsvormen met dat van het voorgaande jaar, dan blijkt dat de verhoudingen algemeen genomen niet heel sterk veranderen. Toch gaat het om verschuivingen die de aandacht trekken. Zo worden TSO (van 29% naar 26%) en BSO (van 24% naar 21%) in 2001 minder sterk bereikt dan het voorgaande jaar. Dit heeft weer met het tijdelijk wegvallen van de CLB-registrators te maken. Als we hun resultaten van 2000 bekijken, valt op dat de CLB-medewerkers veel sterker werkten in TSO (33,5%) en BSO (26,6%) dan in ASO (21,0%).
De kleinere onderwijsvormen kenden dan weer een stijging van het aandeel. Voor BuSO is dat zelfs voor de tweede opeenvolgende keer. Tussen 1999 en 2001 steeg het BuSO-aandeel van 6% naar 9%. Een ander opmerkelijk punt is de relatief sterke stijging van KSO: van 4% in 2000 naar 7% in 2001.

5.3.4. Activiteiten

Vorming is de meest voorkomende activiteit (n=757; 47,9%). Na de continue lichte stijging tussen 1998 (2e semester) en 2000 (van 36,6% naar 46,0%) is dat alweer een lichte vooruitgang. Overleg blijft met 685 activiteiten op de tweede plaats en kent bovendien een stijging van het aandeel van 35,7% naar 43,4%. Hiermee komt het aandeel dicht in de buurt van 1999 (41,0%). Consult/advies vertegenwoordigt met 136 activiteiten 8,6% van alle activiteiten in de onderwijssector, wat een forse daling is in vergelijking met 2000 (toen 18,4%). Aangezien de CLB-medewerkers vorig jaar een hoog aandeel consult- en adviesactiviteiten registreerden, weten we meteen weer waar de oorzaak te vinden is.

---

[6] Onder basisonderwijs vallen de detailsectoren kleuteronderwijs, lager onderwijs en buitengewoon lager onderwijs.

5.3.5. Detailactiviteiten

Vormingsactiviteiten kregen vooral vorm door attitude/informatie (n=351), informatieoverdracht (n=224) en vaardigheden/training (n=193). De andere detailactiviteiten komen opvallend minder aan bod.
Overleg heeft in de eerste plaats betrekking op uitwisseling/afstemming (n=159), voorbereiding (n=158) en werkgroepparticipatie (n=147). Maar ook introductie/kennismaking (n=100) en concept/materiaalontwikkeling (n=87) komen in 2001 vrij veel aan bod. Vooral introductie/kennismaking maakt een sterke sprong: van 56 naar 100 activiteiten.
De helft van de consult/adviesactiviteiten bestaat uit adviesgesprekken (n=69). Eén andere detailactiviteit die iets vaker voorkomt, is consulting (n=30). Consultatie wint de trofee van verliezer van het jaar: vorig jaar nog goed voor 218 geregistreerde activiteiten, nu nog maar voor 12. De reden laat zich raden: CLB-medewerkers stonden in 2000 in voor bijna alle consultaties (207 van de 218).

5.4. SECTOR VRIJETIJD EN CULTUUR

- **431 activiteiten**
- **972,1 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 15 minuten**
- **minimum 20 minuten, maximum 8 uur**
- **66 consult/adviesactiviteiten (102,4 uur; gemiddeld 1 uur en 33 minuten)**
- **190 overlegactiviteiten (412,5 uur; gemiddeld 2 uur en 10 minuten)**
- **175 vormingsactiviteiten (457,2 uur; gemiddeld 2 uur en 37 minuten)**

5.4.1. Detailsector

	Aantal	%
Jeugdwerk	186	39,8
Ongebonden jongeren	129	27,6
Socio-cultureel werk	45	9,6
Sport	18	3,9
Koepels	21	4,5
Andere	40	8,6
Meerdere	(24)	
TOTAAL	439[7]	100,0

Tabel 6: activiteiten per detailsector

Goed nieuws: het aandeel van de categorie ‘andere’ is gedaald van 17,9% naar 8,6%. De inspanningen die hiervoor vanuit VAD werden gedaan (aandachtspunt bij vormingen en in de Ginger-nieuwsbrieven) lijken voor deze sector wel vruchten af te werpen.
Het jeugdwerk blijft de grootste detailsector en herstelt bovendien zijn aandeel op het niveau van twee jaar voordien: van 40,9% in 1999, over 33,1% in 2000 naar 39,8% in 2001. Ongebonden jongeren is de andere sterke detailsector. Met een aandeel van 27,6% in de activiteiten zet deze detailsector zijn stijgende trend voort (1999: 16,8%; 2000: 25,1%). Het gros van de activiteiten in zowel het jeugdwerk (74,4%) als ongebonden jongeren (96,9%) komt op rekening van het lokale preventiewerk.
De andere detailsectoren kennen een aandeel dat lager ligt dan 10%. Het aandeel van het socio-cultureel werk blijft achteruitgaan. Na de terugval van 16,8% (1999) naar 10,3% (2000), ligt het aandeel nu op 9,6%.
De grootste verschuiving doet zich voor in de detailsector sport: nadat deze detailsector zich de voorbije twee jaren rond de 10% situeerde, is het aandeel fors gezakt naar 3,9%. Als we naar verklaringen zoeken, zien we dat de acti-

[7] Het in deze tabel berekende totaal ligt hoger dan het aantal activiteiten in de sector vrije tijd en cultuur. Dit komt omdat men onder detailsector de optie ‘meedere’ kan kiezen. Dan dienen al de daaronder ressorterende detailsectoren vermeld te worden. Zodoende maken 24 activiteiten melding van meer dan één detailsector en ligt het totaal in de tabel (n=439) hoger dan het aantal activiteiten (n=431).

viteiten met sportorganisaties zich in de voorgaande jaren concentreerden bij drie registrators. Geen enkele van deze heeft in 2001 meer dan één activiteit in de detailsector 'sport' uitgevoerd.

5.4.2. Doelgroepen

	Aantal	%
Bestuursniveau	35	7,8
Cliëntsysteem	200	44,5
Intermediairen	202	45,0
Preventiewerkers	12	2,7
TOTAAL	449	100,0

Tabel 7: activiteiten per doelgroep

In de vrijetijds- en cultuursector worden voornamelijk twee doelgroepen bereikt: intermediairen en cliëntsystemen. Door de lichte daling van het aandeel van de eerste doelgroep en de lichte stijging van de tweede, liggen beide nu op hetzelfde niveau. Voor de cliëntsystemen is dat al de derde opeenvolgende stijging van het aandeel: 26,4% in 1998 (2e semester), 34,1% in 1999, 39,5% in 2000 en 44,5% in 2001. Het groeiende belang van de ongebonden jongeren speelt hierin mee. Het overgrote deel van activiteiten waarin cliëntsystemen bereikt worden, wordt door lokale preventiewerkers uitgevoerd. Vertegenwoordigers van het bestuursniveau zijn er duidelijk minder vaak bij betrokken. Preventiewerkers zijn slechts uitzonderlijk betrokken partij, maar deze zijn ook niet dik bezaaid in de vrijetijds- en cultuursector.

5.4.3. Types

Binnen het jeugdwerk worden vooral jeugdverenigingen en -bewegingen (n=69), jeugddiensten (n=60) en het jeugdhuiswerk (n=45) bereikt. Het aantal activiteiten in/met jeugddiensten is bijna een verdubbeling van het aantal in 2000 (33). De opmerkelijkste verandering is de sterke terugval van het aantal activiteiten in/met jeugdverenigingen met kansarmen en maatschappelijk achtergestelden (JKMA). In 2000 vonden daar 32 activiteiten plaats, in 2001 nog slechts 1. De verklaring ligt in de investering die VAD in 2000 deed voor het onderzoek naar preventiemogelijkheden in jeugdwerkingen met maatschappelijk achtergestelde jongeren. In 2001 werden de gegevens geanalyseerd en is het rapport geschreven. Er werden dus geen activiteiten meer in de werkingen uitgevoerd. Hopelijk geeft het onderzoeksrapport[8] een nieuwe impuls aan het uitvoeren van preventieactiviteiten in deze werkingen.

[8] De Donder, E., Rosiers, J., Vandenberghe, E. (2001) Thuis in vrije tijd. Een verkennend onderzoek over preventie van alcohol- en drugproblemen in jeugdwerkingen met maatschappelijk achtergestelde jongeren. Brussel: VAD.

Van de 129 activiteiten met ongebonden jongeren kregen maar liefst 92 activiteiten 'andere' als type vermeld. Een verdere analyse van deze leert dat een aantal omschrijvingen vaker voorkomt. Zo werd 26 keer een activiteit met ongebonden of gebonden jongeren geregistreerd, 21 keer 'aanspreekpunt jongeren' en 12 keer een internationaal uitwisselingsproject. Deze drie hoofdcategorieën kwamen ook in het monitoringrapport 2000 naar voor.
In het socio-cultureel werk komen activiteiten in/met socio-culturele verenigingen (n=18) het vaakst voor. Enkele activiteiten worden uitgevoerd in/met diensten voor sociaal-cultureel werk (n=9), sociaal-culturele vormingsinstellingen (n=7) en migrantenorganisaties (n=6). Vorig jaar was deze laatste nog goed voor 14 activiteiten.
In de detailsector sport werd vooral gewerkt met sportverenigingen (n=13).

5.4.4. Activiteiten

	Aantal	%
Consult/advies	66	15,3
Overleg	190	44,1
Vorming	175	40,6
TOTAAL	431	100,0

Tabel 8: aantal en aandeel per activiteitensoort

Overleg en vorming zijn nog steeds de belangrijkste activiteiten, waarbij de 'kloof' tussen beide verder verkleint. Beide soorten verliezen weer een aantal percentjes in vergelijking met vorig jaar. Logisch gevolg: consult/advies maakt een sprong van 8,5% (2000) naar 15,3%. Opvallend gegeven is dat enkel lokale preventiewerkers aan consult/advies doen in de vrijetijds- en cultuursector. Dit is de sterkst groeiende registratorgroep, dus hebben we meteen de verklaring voor het stijgend aandeel consult- en adviesactiviteiten.

5.4.5. Detailactiviteiten

De meest voorkomende detailactiviteiten bij overleg zijn uitwisseling/afstemming (n=41) en voorbereiding (n=41), gevolgd door introductie/kennismaking (n=25), concept- en materiaalontwikkeling (n=23) en werkgroepparticipatie (n=23). Evaluatie en projectbegeleiding, vorig jaar elk goed voor om en bij de 25 activiteiten, vallen nu terug naar respectievelijk 6 en 9 activiteiten.
Vormingsactiviteiten gaan in de eerste plaats over attitude/informatie (n=99). Informatieoverdracht (n=54) en vaardigheden/training (n=43) zijn andere vaker voorkomende detailactiviteiten.
Consult/advies, detailactiviteit in de lift, scoort vooral op consultatie (n=28), meer dan een verdubbeling in vergelijking met 2000 (n=12). Op één na alle consultaties worden door lokale preventiewerkers uitgevoerd. Twee andere detailactiviteiten die er wat uitspringen, zijn adviesgesprekken (n=16) en consulting (n=11).

5.5. SECTOR WELZIJN

- **325 activiteiten**
- **837,3 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 35 minuten**
- **minimum 5 minuten, maximum 15 uur**[9]
- **31 consult/adviesactiviteiten (45,2 uur; gemiddeld 1 uur en 27 minuten)**
- **199 overlegactiviteiten (388,7 uur; gemiddeld 1 uur en 57 minuten)**
- **95 vormingsactiviteiten (403,4 uur; gemiddeld 4 uur en 15 minuten)**

5.5.1. Detailsector

	Aantal	%
Andere	155	41,1
CAW	45	11,9
CBJ	5	1,3
JAC	46	12,2
Justitieel welzijnswerk	7	1,9
Koepels	14	2,9
OCMW	48	12,7
Voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg	57	15,1
(Meerdere)	(71)	
TOTAAL	377[10]	100,0

Tabel 9: aantal en aandeel per detailsector

Als we de verdeling over de verschillende categorieën vergelijken met die van 2000, valt op dat er zich geen grote verschuivingen voordoen. Voor de categorie 'andere' is dat een betreurenswaardige vaststelling. Nu deze zijn aandeel alweer zo hoog heeft, kunnen we enkel besluiten dat de categorieën voor de detailsectoren verfijning behoeven in de toekomstige Gingerversie. Als we de activiteiten met als detailsector 'andere' nader belichten, zien we dat enkel lokaal welzijnsoverleg (n=32) vaker voorkomt. Enkele andere werksoorten binnen welzijn, die (nog) niet als dusdanig in specifieke Gingercategorieën vervat zitten, komen één keer voor (straathoekwerk, buurtwerk, Oikonde, JIP). Sommige categorieën zijn in de sector welzijn niet op hun plaats (o.a. ouders en thuiszorg).

[9] Het gaat hier om een meerdaagse activiteit die als één activiteit werd geregistreerd.

[10] Het in deze tabel berekende totaal ligt hoger dan het aantal activiteiten in de sector welzijn. Dit komt omdat men onder detailsector de optie 'meerdere' kan kiezen. Dan dienen al de daaronder ressorterende detailsectoren vermeld te worden. Zodoende maken 71 activiteiten melding van meer dan één detailsector en ligt het totaal in de tabel (n=377) hoger dan het aantal activiteiten (n=325).

Als we de concreet benoemde detailsectoren bekijken, blijkt dat de OCMW's niet langer de belangrijkste welzijnspartners zijn. Dit is te wijten aan de tweede opeenvolgende percentagedaling, die het aandeel zowat halveert van 23,9% in 1999 naar 12,7% in 2001. De grootste detailsector zijn nu de voorzieningen voor de Bijzondere Jeugdzorg, na een stijging met drie percentpunten. De activiteiten met voorzieningen voor de Bijzondere Jeugdzorg worden netjes verdeeld tussen regionale en lokale preventiewerkers. Ook de Jongerenadviescentra zien hun aandeel relatief stijgen, van 9,5% in 2000 naar 12,2% nu. Voor de Centra voor Algemeen Welzijnswerk geldt hetzelfde, maar in mindere mate: van 10,6% naar 11,9%.

5.5.2. Doelgroepen

Nog steeds geldt dat preventieactiviteiten in de welzijnssector merendeels intermediairen bereiken (n=185; 55,7%). Preventiewerkers staan als doelgroep nog steeds op de tweede plaats (n=74; 22,3%). Cliëntsystemen worden in 12,3% van de activiteiten bereikt. De doelgroep bestuursniveau is met 9,6% de minst betrokken partij. Een vergelijking van deze verhoudingen met die van 2000 toont aan dat er omzeggens geen verschuivingen zijn.

5.5.3. Activiteiten

	Consult/ advies	Overleg	Vorming
Andere	14	63	22
CAW	1	16	8
CBJ	2	1	1
JAC	0	13	10
Justitieel welzijnswerk	0	0	0
Koepels	0	4	4
OCMW	1	37	5
Voorzieningen Bijz. Jeugdzorg	12	26	14
TOTAAL	31	199	95

Tabel 10: soort activiteit per detailsector

Vorming komt in vergelijking met 2000 opmerkelijk minder aan bod. Vorig jaar was deze activiteit nog goed voor 188 activiteiten. In 2001 is dat nog maar voor 95 activiteiten, wat dus een halvering van het aantal betekent. Dit gebeurt ten gunste van overleg, dat in aantal stijgt van 144 naar 199. Consult- en adviesactiviteiten blijven nagenoeg gelijk (van 34 naar 31).
Voorts geldt alweer dat de drie soorten activiteit veruit het meest in de restcategorie 'andere' voorkomen. Als we deze verder moeilijk benoembare categorie even buiten beschouwing laten, blijkt dat overleg het meest voorkomt in

OCMW's (n=37) en voorzieningen voor de Bijzondere Jeugdzorg (n=26). Centra Algemeen Welzijnswerk (n=16) en Jongerenadviescentra (n=13) komen ook nog meerdere keren aan bod. Vorming komt het meest voor in voorzieningen voor de Bijzondere Jeugdzorg (n=14) en Jongerenadviescentra (n=10). Consult/adviesactiviteiten tenslotte komen enkel in de voorzieningen voor de Bijzondere Jeugdzorg manifest voor (n=12).

5.5.4. Detailactiviteiten

Bij de vormingsactiviteiten wordt vooral aan vaardigheden (training) (n=30), attitude/informatie (n=27) en informatieoverdracht (n=26) gewerkt .
Overlegactiviteiten houden in de eerste plaats uitwisseling/afstemming (n=74) en voorbereiding (n=51) in. Ook introductie/kennismaking (n=34), werkgroepparticipatie (n=21) en concept/materiaalontwikkeling (n=16) komen relatief vaker voor.
Consult/adviesactiviteiten gaan in de eerste plaats over adviesgesprek (n=14), consulting (n=6), consultatie (n=6) en intervisie (n=6). Het meest in het oog springende verschil met voorheen is het niet meer voorkomen van supervisie. In 1999 werd deze detailactiviteit nog 44 keer geregistreerd, in 2000 nog 10 keer en in 2001 niet meer. Dit komt omdat Free Clinic, die in de twee voorgaande jaren zowat alle supervisies in de welzijnssector registreerde, dit de laatste jaren heeft afgebouwd.

5.6. SECTOR GEZONDHEID

- **664 activiteiten**
- **1.668,1 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 31 minuten**
- **minimum 20 minuten, maximum 15 uur**[11]
- **59 consult/adviesactiviteiten (99,6 uur; gemiddeld 1 uur en 41 minuten)**
- **394 overlegactiviteiten (903,8 uur); gemiddeld 2 uur en 18 minuten)**
- **211 vormingsactiviteiten (664,7 uur; gemiddeld 3 uur en 9 minuten)**

5.6.1. Detailsector[12]

(zie grafiek 12 in bijlage - p. 88)

In deze grafiek staan de resultaten voor de detailsectoren, met uitzuivering van de categorie 'meerdere' (151 keer gekozen). CGG blijft met 320 activiteiten en een relatief bereik van 30,0% de meest betrokken detailsector. Dit is een lichte afname, in vergelijking met de 34,9% in 2000.
De restcategorie 'andere' neemt nog een aandeel van 11,5% in beslag. Dit is nog te veel, maar toch al een duidelijke verbetering in vergelijking met het vorige rapport.
Van de overige detailsectoren zijn er een aantal die rond de 10% zweven: MSOC's (10,6%), koepels (10,3%) en TG/CIC/DC (9,7%). Voor de MSOC's en TG/CIC/DC is dat een verhoging van het aandeel. De andere detailsectoren hebben een aandeel dat onder de 10% ligt. Wat alweer opvalt, is het eerder geringe aandeel dat de huisartsen vertegenwoordigt (6,8%). Dat is al wat meer dan in 2000 (5,4%), maar een totaal van 73 activiteiten met een groep die zowel kwantitatief als kwalitatief een belangrijke preventiepartner kan zijn (o.a. in het kader van vroegdetectie), is en blijft een marginaal gegeven.

5.6.2. Doelgroepen

	Aantal	%
Bestuursniveau	112	16,6
Cliëntsysteem	50	7,4
Intermediairen	337	50,0
Preventiewerkers	175	26,0
TOTAAL	674	100,0

Tabel 11: aantal en aandeel activiteiten per doelgroep

[11] Het gaat hier om een meerdaagse activiteit die als één activiteit werd geregistreerd.
[12] Het totale aantal scores uit deze grafiek ligt hoger dan het aantal activiteiten in de gezondheidssector. Dit komt omdat men onder detailsector de optie 'meerdere' kan kiezen. Dan dienen al de daaronder ressorterende detailsectoren vermeld te worden. Zodoende ligt het totaal van de grafiek (n=1.067) hoger dan het aantal activiteiten (n=664).

Intermediairen zijn met een aandeel van 50,0% duidelijk de meest bereikte doelgroep, op ruime afstand gevolgd door preventiewerkers (26,0%). Dat is op het eerste zicht een spectaculaire evolutie sinds 2000, toen preventiewerkers met 38,7% iets boven de 34,0% van de intermediairen uitkwamen. Toch heeft deze cijfermatige verschuiving misschien minder om het lijf dan we eerst zouden vermoeden. Het kan namelijk zijn dat preventiewerkers uit de gezondheidssector in 2001 minder 'exclusief' worden bereikt, waardoor zij vaker bij de categorie 'intermediairen' worden ingedeeld. Als we het gezamenlijke aandeel van preventiewerkers en intermediairen over de laatste twee periodes beschouwen, zien we nauwelijks verschillen (72,7% in 2000; 76,6% in 2001).
Het bestuursniveau herstelt een deel van zijn 'verlies' van vorig jaar. Nadat het aandeel van deze doelgroep tussen 1999 en 2000 van 18,8% naar 12,7% daalde, komt men in 2001 op 16,6% uit. De cliëntsystemen in de gezondheidssector kennen het omgekeerde verhaal: in 1999 goed voor 11,6%, in 2000 opklimmend naar 14,7%, om dan in 2001 terug te vallen naar 7,4%.

5.6.3. Activiteiten

	N	%
Consult/advies	59	8,9
Overleg	394	59,3
Vorming	211	31,7
TOTAAL	664	100,0

Tabel 12: aantal en aandeel van activiteiten per soort activiteit

Overlegactiviteiten blijven duidelijk de belangrijkste activiteit, maar hun aandeel nestelt zich in 2001, na een sprong voorwaarts in 2000 (68,4%), weer op het niveau van 1999 (toen 58,1%). Vorming is nog steeds op ruime afstand de tweede belangrijkste activiteit in de gezondheidssector en kent met 31,7% een aandeel dat bijna tien percent hoger ligt dan in 2000 (21,9%). Consult/advies is in 2001 goed voor 8,9%, wat een lichte achteruitgang is in vergelijking met 2000 (9,7%).

5.6.4. Detailactiviteiten

Overlegactiviteiten houden meestal uitwisseling/afstemming (n=218; 55,3%) in. Deze detailactiviteit was ook in 2000 de belangrijkste, al lag het aandeel een stuk lager (41,6%). Andere detailactiviteiten die in 2001 nog vrij vaak voorkomen, zijn voorbereiding (n=69; 17,5%), concept/materiaalontwikkeling (n=44; 11,2%) en projectbegeleiding (n=43; 10,9%).
De vormingsactiviteit die het vaakst voorkomt is voorbereiding (n= 77; 36,5%). Ook informatieoverdracht (n=51; 24,2%), vaardigheden/training (n=46; 21,8%) en attitude/informatie (n=45; 21,3%) komen relatief meer voor. De lichte vooruitgang van informatieoverdracht (2000: 19,7%) en vaardigheden/training

(2000: 14,1%) zijn de voornaamste evoluties.
Consult/advies gaat hoofdzakelijk over adviesgesprekken (n=21; 35,6%) en supervisie (n=16; 27,1%). Er zijn geen grote verschillen in de proportionele verdeling van de detailactiviteiten bij consult/advies.

5.7. SECTOR OVERHEID

- **381 activiteiten**
- **809,8 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 8 minuten**
- **minimum 15 minuten, maximum 8 uur**
- **89 consult/adviesactiviteiten (145,7 uur; gemiddeld 1 uur en 38 minuten)**
- **244 overlegactiviteiten (526,5 uur; gemiddeld 2 uur en 9 minuten)**
- **48 vormingsactiviteiten (137,6 uur; gemiddeld 2 uur en 52 minuten)**

5.7.1. Detailsector

	Aantal	%
Federaal	41	10,3
Gemeenschap	90	22,7
Internationaal	6	1,5
Lokaal	185	46,6
Provinciaal	68	17,1
Regionaal	7	1,8
(Meerdere)	(16)	
TOTAAL	397[13]	100,0

Tabel 13: aantal en aandeel van de activiteiten in de sector overheid

De lokale overheid is met 46,6% veruit de belangrijkste detailsector. Twee andere detailsectoren die ‘traditioneel’ boven de andere categorieën uitsteken, met name overheden op gemeenschaps- en provinciaal niveau, steken er nu niet meer zo sterk boven uit (resp. 22,7% en 17,1%). Nog één detailsector weet een redelijk aandeel te bemachtigen: het federale niveau (10,3%). Overheden op een regionaal en internationaal niveau worden zeer beperkt bereikt.
Als we een vergelijking maken met de voorgaande jaren, valt op dat lokale overheden nu nog meer bereikt worden dan de voorgaande jaren (1999: 38,3%; 2000: 31,0%). Het gemeenschaps- en provinciaal niveau boeten in vergelijking met 2000 elk 7 à 8 procent in. Een opmerkelijke tendens over de drie laatste registratieperiodes is de gestage groei van de federale overheden: van 3,6% in 1999, over 8,0% in 2000 naar 10,3% in 2001.

---

[13] Het in deze tabel berekende totaal ligt hoger dan het aantal activiteiten in de sector overheid. Dit komt omdat men onder detailsector de optie ‘meerdere’ kan kiezen. Dan dienen al de daaronder ressorterende detailsectoren vermeld te worden. Zodoende maken 16 activiteiten melding van meer dan één detailsector en ligt het totaal in de tabel (n=397) hoger dan het aantal activiteiten (n=381).

Het stijgend belang van het lokale overheidsniveau hangt samen met de stijging van het aantal lokale preventiewerkers dat aan de Gingerregistratie deelneemt: in 2001 werden maar liefst 93 van 118 activiteiten van lokale actoren in de overheidssector uitgevoerd in de detailsector 'lokaal'. Het gros daarvan wordt tewerkgesteld binnen veiligheids- en preventiecontracten en het drugplan. Hierdoor zijn zij aan een gemeente of stad verbonden lokale preventiewerkers, die opgevolgd en geëvalueerd worden door federale overheden. Meer samenwerking met deze niveaus is dan ook niet verwonderlijk.

5.7.2. Doelgroepen

	Aantal	%
Bestuursniveau	190	45,2
Cliëntsysteem	50	11,9
Intermediairen	98	23,3
Preventiewerkers	82	19,5
TOTAAL	420	100,0

Tabel 14: aantal en aandeel per doelgroep

Ondanks een duidelijk inboeten van aandeel (van 57,9% in 2000 naar 45,2% nu), blijft het bestuursniveau duidelijk de belangrijkste doelgroep in de overheidssector. Het aandeel van zowel intermediairen (23,3%) als van preventiewerkers (19,5%) blijft zo goed als onveranderd. Dit laatste kan niet worden gesteld voor cliëntsysteem. Nadat deze doelgroep de twee voorgaande jaren amper bereikt werd (1,6% in 1999; 0,8% in 2000), is ze nu duidelijk een aanwezige partij. Zoals reeds in hoofdstuk 4.3. beschreven, is er een probleem met de cliëntsystemen in deze sector. De drie registrators die het gros van de activiteiten met deze doelgroep registreerden, hebben dit verkeerdelijk onder de sector overheid geplaatst i.p.v. onder intersectorale samenwerking.

5.7.3. Activiteiten

	Aantal	%
Consult/advies	89	23,4
Overleg	244	64,0
Vorming	48	12,6
TOTAAL	381	100,0

Tabel 15: aantal en aandeel per activiteitensoort

Nog steeds maken overlegactiviteiten ruim zes op de tien activiteiten in de overheidssector uit. Bijna één op vier activiteiten bestaat uit consult en advies.

Vorming maakt een achtste van het totaal aantal activiteiten uit. Het is opvallend hoe de verdeling over de activiteitensoorten in de overheidssector overeenkomt met die van het monitoringrapport 2000. Als we toch willen muggenziften, komt de lichte achteruitgang van consult en advies ten voordele van overleg als 'sterkste' evolutie naar voor.

5.7.4. Detailactiviteiten

Bij overleg is uitwisseling/afstemming met 70 activiteiten nog steeds de voornaamste detailactiviteit. Dit is een pak minder dan in 2000 (107 activiteiten). Hierdoor schuiven de andere categorieën dichterbij: voorbereiding werd binnen vorming 59 keer gescoord, werkgroepparticipatie 41 keer. Voor voorbereiding is dat een opmerkelijke stijging (2000: 35 activiteiten). Twee andere detailactiviteiten komen nu ook iets beter uit de verf: projectbegeleiding (n=32) en introductie/kennismaking (n=24).
Bij de consult/adviesactiviteiten neemt de categorie 'andere' nog steeds een belangrijke plaats in (n=40). Andere belangrijke detailactiviteiten zijn consulting (n=21) en adviesgesprekken (n=21). Consulting neemt wel duidelijk in belang af (2000: 47 activiteiten).
Vormingsactiviteiten omvatten vooral informatieoverdracht (n=29). Vorming rond attitude en informatie komt 9 keer voor. De andere categorieën komen vijf maal of minder voor.

5.8. INTERSECTORALE SAMENWERKING

- **960 activiteiten**
- **2.346,3 uur**
- **gemiddelde tijdsduur 2 uur en 27 minuten**
- **minimum 15 minuten, maximum 14 uur en 5 minuten**[14]
- **113 consult/adviesactiviteiten (252,0 uur; gemiddeld 2 uur en 14 minuten)**
- **706 overlegactiviteiten (1.560,4 uur; gemiddeld 2 uur en 13 minuten)**
- **141 vormingsactiviteiten (533,9 uur; gemiddeld 3 uur en 47 minuten)**

5.8.1. Detailsector

(zie grafiek 13 in bijlage - p. 88)

	Aantal	Betrokkenheid in activiteiten (%)
Algemene bevolking	198	20,6
Andere	33	3,4
Arbeid	34	3,5
Gezondheid	536	55,8
Onderwijs	344	35,8
Overheid	563	58,6
Politie/justitie	260	27,1
Vrijetijd en cultuur	180	18,8
Welzijn	546	56,9

Tabel 16: aantal activiteiten, aandeel en participatiegraad per sector

In de eerste kolom staat het aantal activiteiten waarbij een sector in intersectorale samenwerking betrokken was. In de tweede kolom staat de participatiegraad per sector. Deze wordt berekend door het aantal activiteiten waar een sector aan intersectorale samenwerking deelnam (1e kolom) te relateren aan het totaal aantal activiteiten dat in het kader van intersectorale samenwerking plaatsvond (n=960).

Nog steeds nemen dezelfde drie sectoren deel aan meer dan de helft van de activiteiten van intersectorale samenwerking, zij het dat de volgorde nu omkeert: de overheidssector (n=563; 58,6%), de welzijnssector (n=546; 56,9%) en de gezondheidssector (n=536; 55,8%). Deze drie sectoren tekenen daarmee in grote lijnen een zelfde participatiegraad op als in 2000.

[14] Het gaat hier om een meerdaagse activiteit die als één activiteit werd geregistreerd.

Op enige afstand volgen onderwijs (35,8%) en politie/justitie (27,1%). Het aandeel van deze laatste ligt daarmee wel een stuk onder dat van vorig jaar (36,4%). Vertegenwoordigers van de algemene bevolking zijn op ruim één op vijf intersectorale samenwerkingen aanwezig (20,6%), wat een duidelijke stijging is in vergelijking met 2000 (13,6%). Dit hangt allicht grotendeels samen met de stijging van de groep lokale actoren: zij staan in voor 153 van de 198 activiteiten met de algemene bevolking. De sector vrijetijd en cultuur blijft in ongeveer één activiteit op zes vertegenwoordigd. De arbeidssector neemt, ondanks een lichte relatieve stijging, merkelijk minder vaak deel aan intersectorale samenwerking (3,5%). De categorie 'andere' komt in 2001 uit op een aanwezigheid van 3,4% van de intersectorale samenwerkingen.

5.8.2. Doelgroepen

	Aantal	%
Bestuursniveau	275	24,0
Cliëntsysteem	140	12,2
Intermediairen	501	43,7
Preventiewerkers	261	20,1
TOTAAL	1.147	100,0

Tabel 17: aantal en aandeel van activiteiten per doelgroep

Intermediairen blijven met een vertegenwoordiging in 43,7% van de activiteiten de belangrijkste doelgroep in intersectorale samenwerking, al verliezen zij alweer een stukje van hun aandeel (van 47,2% in 1999 over 44,7% in 2000 naar 43,7% in 2001). Het bestuursniveau is met 24,0% nu de tweede belangrijkste doelgroep (2000: 20,3%). Dit gaat ten koste van de preventiewerkers die nu op 20,1% uitkomen (2000: 26,5%). Cliëntsystemen tenslotte blijven de minst bereikte doelgroep, maar hun belang binnen intersectorale samenwerking neemt gestaag toe: van 5,1% in 1999 over 8,5% in 2000 naar 12,2% in 2001. Dit hangt deels samen met de stijging van de detailsector 'algemene bevolking'. Cliëntsystemen zijn immers in de eerste plaats terug te vinden in deze detailsector.

5.8.3. Activiteiten

	Aantal	%
Consult/advies	113	11,8
Overleg	706	73,5
Vorming	141	14,7
TOTAAL	960	100,0

Tabel 18: aantal en aandeel van activiteiten per soort

Met bijna driekwart van alle activiteiten blijft overleg de meest gehanteerde activiteit in intersectorale samenwerkingen. Overleg herstelt zelfs een deel van zijn verlies van vorig jaar (1999: 78,7%; 2000: 69,5%; 2001: 73,5%). De twee andere categorieën groeien qua aandeel naar elkaar toe. Terwijl vorming daalt van 19,8% (2000) naar 14,7%, stijgt consult/advies licht van 10,7% (2000) naar 11,8%. Voor deze laatste is dat de derde stijging op rij en aldus een verdubbeling in vergelijking met 1999 (5,5%).

5.8.4. Detailactiviteiten

Uitwisseling en afstemming is met 307 activiteiten nog steeds de meest voorkomende overlegactiviteit in intersectorale samenwerking. Op ruime afstand volgen werkgroepparticipatie (n=141), concept/materiaalontwikkeling (n=122) en voorbereiding (n=95).
Van de vormingsactiviteiten komen vooral informatieoverdracht (n=67), attitude/ informatie (n=44), vaardigheden/training (n=24) en voorbereiding (n=23) voor.
Consult/advies tenslotte gaat vooral over consulting, wat trouwens een opmerkelijke stijger is (van 14 activiteiten in 2000 naar 45 in 2001). Intervisie komt 13 keer aan bod, consultatie 12 keer en - als sterkste daler - adviesgesprekken 10 keer (2000: 43).

6. ALGEMENE CONCLUSIES: BESPREKING EN BEMERKINGEN

6.1. INHOUDELIJK

De Gingerresultaten hangen deels af van de grootte en de samenstelling van de groep registrators. Over de jaren heen is er op beide vlakken één en ander veranderd. Toch vertoont de groep registrators die in 2001 aan Ginger deelnam sterke gelijkenissen met de groep van 2000. Daarom is - mits hier en daar de nodige voorzichtigheid - vergelijken mogelijk. De enige grotere wijziging is dat de groep onderwijsregistrators vervalt vanwege de tijdelijke niet-deelname van de CLB-registrators uit het Vrije Onderwijs. De drie andere registratorgroepen kunnen wel vergeleken worden.

6.1.1. Algemene bevindingen

In totaal werden in 2001 4.703 bruikbare activiteiten geregistreerd door 65 preventieactoren: 30 lokale actoren, 17 regionale actoren en 18 Vlaamse actoren.

De totale tijdsinvestering voor alle activiteiten samen bedraagt 12.589 uur. De 2.576 overlegactiviteiten leverden een totale tijdsinvestering van 5.400 uur op (gemiddeld 2 uur en 6 minuten). De 1.584 vormingsactiviteiten namen 6.242 uur in beslag (gemiddeld 3 uur en 56 minuten per activiteit). 947 uur werd besteed aan 543 consult- en adviesactiviteiten (gemiddeld 1 uur en 45 minuten).

6.1.2. Bevindingen per registratorgroep[15]

- De lokale preventieactoren registreerden in 2001 in totaal 2.171 activiteiten. Dat is zowel in absolute frequentie (van 1.390 naar 2.171) als in relatieve frequentie (van 26,0% naar 46,2% van het totaal) een sterke stijging. Dit hangt voor een stuk samen met de stijging van het aantal deelnemende registrators (van 21 naar 30). Bekijken we hun bereik naar de sectoren, dan blijkt dat deze groep in de eerste plaats in de sector onderwijs actief is (38,3%). Dit aandeel ligt hoger dan dat van de totale registratorgroep (33,6%). Dit komt overeen met de vaststelling van 2000: als we de groep onderwijsregistrators weglaten uit de cijfers van dat jaar, blijkt het aandeel van de lokale actoren in de onderwijssector een stuk hoger te liggen dan het algemene cijfer (38,9% vs. 32,0%). Het gaat vooral over overleg met intermediairen en vorming naar cliëntsystemen, in de eerste plaats in het secundair onderwijs. Ook het basisonderwijs wordt nog vrij goed bereikt.

[15] Het werkterrein en het subsidiëringskader zijn de belangrijkste criteria voor de indeling van de registrators in registratiegroepen.

De tweede meest bereikte sector is de vrijetijds- en cultuursector. Bijna één op zes van de activiteiten van de lokale preventieactoren (15,7%) gaat uit naar deze sector. Voor alle registrators samen ligt dit aandeel op 9,2%. De activiteiten van de lokale preventieactoren in de vrijetijds- en cultuursector bestaan vooral uit overleg met intermediairen (in de eerste plaats uitwisseling/afstemming met het jeugdwerk en met ongebonden jongeren) en vorming naar cliëntsystemen (hoofdzakelijk werken rond attitude/informatie en vaardigheden/training naar ongebonden jongeren toe).
Een andere sector waar de lokale actoren relatief (iets) meer mee samenwerken, is de welzijnssector: 8,9% van de activiteiten van de lokale preventieactoren vinden in/met deze sector plaats (algemeen: 6,9%). Het gaat dan voornamelijk om overleg met intermediairen en preventiewerkers.
Ook politie/justitie worden proportioneel iets meer bereikt door de lokale actoren (3,4%) dan de hele registratorgroep (2,3%), maar ook dit aandeel blijft eerder gering.
Intersectorale samenwerking tenslotte komt ongeveer even vaak voor bij de lokale preventieactoren als in zijn totaliteit (21,0% t.o. 20,4%).
Anderzijds zijn er een aantal sectoren die inzake bereik door de lokale actoren flink onder de algemene score liggen. Zo maken activiteiten in/met de gezondheidssector slechts 5,0% uit van het totaal bij de lokale preventieactoren, terwijl dit voor de hele groep 14,1% bedraagt. Ook de sectoren overheid (5,4% t.o. 8,1%) en arbeid (2,2% t.o. 5,4%) scoren beduidend lager dan algemeen.

- De regionale preventiewerkers stonden met 1.659 activiteiten in voor 35,3% van het aantal geregistreerde activiteiten. In vergelijking met het voorgaande jaar is dat zowat een status-quo in aantal (2000: 1.630), maar wel een stijging van het aandeel (2000: 30,4%). Ook deze registratorgroep is in de eerste plaats actief geweest in de sector onderwijs, al ligt het aandeel (29,4%) een stuk onder het algemene percentage (33,6%). Het secundair onderwijs krijgt van de regionale actoren opmerkelijk veel aandacht: 268 van de 343 activiteiten (of 78,1%) in de onderwijssector vinden in deze detailsector plaats. Voorts blijkt dat, in vergelijking met de algemene cijfers, het basisonderwijs relatief minder (4,4%) en de CLB's relatief meer (6.4%) bereikt worden door regionale preventiewerkers. Intermediairen zijn als bereikte doelgroep zeer sterk vertegenwoordigd, vooral door het uitvoeren van vormingsactiviteiten (voornamelijk over vaardigheden/training en attitude/informatie) en overleg (voornamelijk in de vorm van werkgroepparticipatie). Cliëntsystemen (leerlingen en ouders) worden ook vaker bereikt met vormingsactiviteiten.
  Een andere sector die nadrukkelijk bereikt wordt, is die van gezondheid (17,5% t.o. 14,1% algemeen). Overleg maakt ruim de helft van de activiteiten in deze sector uit. In de eerste plaats zijn deze gericht naar de doelgroepen preventiewerkers en intermediairen. Het gaat telkens voornamelijk om CGG-preventiewerkers (die ook zelf tot deze registratorgroep behoren). Overleg binnen de eigen groep is dus manifest aanwezig.

Het aandeel van de arbeidssector ligt bij de regionale actoren ook hoger dan in de totale registratorgroep (8,4% t.o. 5,4%). Intermediairen worden veruit het meest bereikt. Dit gebeurt meestal door het geven van vormingsactiviteiten over attitude/informatie en door voorbereidend overleg.
Naast onderwijs is er nog een sector die door de regionale preventieactoren beduidend minder bereikt wordt, met name de vrijetijds- en cultuursector (3,1% t.o. 9,2%).
Intersectorale samenwerking scoort behoorlijk bij de regionale actoren (23,7% t.o. 20,4% algemeen). Overleg met intermediairen en preventiewerkers blijft duidelijk de kernactiviteit, maar ook overleg met vertegenwoordigers van het bestuursniveau komt in 2001 vaker voor. Overleg naar deze drie doelgroepen krijgt vooral vorm door uitwisseling en afstemming en door werkgroepparticipatie. Met preventiewerkers en intermediairen wordt ook vaker rond concept- en materiaalontwikkeling gewerkt. Sectoren die in intersectorale samenwerkingen met deze registratorgroep vaker aan bod komen, zijn gezondheid, welzijn en overheid. De participatiegraad van deze sectoren aan intersectorale samenwerking ligt om en bij de 75%.

- De Vlaamse preventieactoren waren met 873 activiteiten goed voor 18.6%, in vergelijking met vorig jaar een daling van zowel het absolute aantal activiteiten (2000: 1.243) als de relatieve frequentie (2000: 23,2%). Bij deze registratorgroep is onderwijs niet de meest bereikte sector. Het wordt nipt onttroond door de gezondheidssector, met een aandeel van 30,4%. Dat is heel wat hoger dan algemeen (14,1%) en zelfs een stuk hoger dan het aandeel van 2000 (22,8%). Overleg is duidelijk de belangrijkste activiteitensoort, intermediairen de belangrijkste doelgroep. Intermediairen worden vooral via projectbegeleiding, uitwisseling/afstemming en voorbereidend overleg bereikt. Andere combinaties die vrij goed scoren, zijn uitwisseling en afstemming met vertegenwoordigers van het bestuursniveau en voorbereidend overleg met preventiewerkers.
  De onderwijssector ligt nu qua aandeel op 29,7%: minder dan algemeen (33,6%), maar eveneens onder het percentage van de Vlaamse actoren in 2000 (33,7%). De klemtoon ligt overduidelijk op vorming naar cliëntsystemen, waarbij het zo goed als uitsluitend gaat om het werken aan attitude en informatie. Vorming naar intermediairen komt ook iets vaker voor. Het gaat dan vooral om vaardigheden/training. Het feit dat Leefsleutels en De Sleutel-Preventie deel uitmaken van de groep Vlaamse registrators speelt duidelijk mee.
  De overheidssector wordt eveneens relatief vaker bereikt door de Vlaamse actoren (13,2%) dan algemeen (8,1%). Consult/advies naar en overleg met bestuursniveaus vormen samen zowat het geheel van de activiteiten. In beide gevallen gaat het vooral om het bestuursniveau van Vlaamse overheden.
  Ook de sector arbeid wordt door de Vlaamse actoren relatief meer bereikt (7,9%) dan algemeen (5,4%). Het gaat dan voornamelijk om consult- en

adviesactiviteiten met het bestuursniveau (adviesgesprekken) en overleg met zowel het bestuursniveau (projectbegeleiding en uitwisseling/afstemming) als intermediairen (projectbegeleiding).
Naast intersectorale samenwerking worden drie sectoren beduidend minder dan gemiddeld bereikt: politie/justitie, vrijetijd/cultuur en welzijn. Voor deze laatste sector gold dit vorig jaar ook al.

6.1.3. Bevindingen per bereikte sector

- De sector arbeid wordt nog steeds eerder beperkt bereikt. In totaal werden 290 activiteiten in deze sector uitgevoerd: 256 direct en 34 via intersectorale samenwerking. Ondanks dit eerder lage aantal, ziet de arbeidssector zijn aandeel stijgen. Daar waar deze sector in 2000 in 4,8% van alle geregistreerde activiteiten betrokken partij was, is dit inmiddels gestegen tot 6,2%. De in de twee vorige monitoringrapporten gesignaleerde nood om deze sector meer te betrekken blijft desondanks actueel.
  Overleg blijft de belangrijkste activiteit, al kan vorming een stuk van de kloof dichten. Het toenemende belang van de vormingsactiviteiten is de voornaamste verklaringsfactor voor de stijging van de totale tijdsinvestering in de arbeidssector. Consult- en adviesactiviteiten komen nog vrij veel voor. Overleg vindt vooral plaats met intermediairen (concept- en materiaalontwikkeling, projectbegeleiding en voorbereiding) en met het bestuursniveau (voorbereiding en werkgroepparticipatie). Vorming bereikt vooral intermediairen (attitude/informatie) en consult/advies bereikt voornamelijk het bestuursniveau (adviesgesprekken).
  Opmerkelijk is het nog toegenomen belang van de al dominante doelgroep, met name de intermediairen. Het bereik van de cliëntsystemen wordt zowat tot nul herleid. Het bestuursniveau komt eveneens beter uit de verf.
  Inzake bereikte detailsectoren is er een evenwicht tussen overheids- en privé-instellingen. KMO's, de sterkste pijler van de Belgische economie, worden nog steeds eerder beperkt bereikt. Middelgrote privaatondernemingen met 50 tot 200 werknemers worden nu wel iets beter bereikt. Toch blijven de grote bedrijven, met meer dan 200 personeelsleden, de belangrijkste partner.

- De sector politie/justitie kende een rustjaar na de forse terugval in 2000. Terwijl deze sector in 2000 aan 117 unisectorale en 310 intersectorale activiteiten deelnam, is dit in 2001 nog respectievelijk 108 en 260. In totaal blijft de participatiegraad van politie/justitie schommelen rond de acht percent (7,8%).
  De drie meest bereikte detailsectoren zijn gevangenissen, politionele diensten en rechtbanken. Activiteiten in/met gevangenissen bestaan zo goed als uitsluitend uit vorming naar cliëntsystemen (attitude/informatie en informatieoverdracht). Activiteiten met politiediensten bestaan voornamelijk uit overleg (uitwisseling en afstemming) met het bestuursniveau. Activiteiten

met rechtbanken bestaan hoofdzakelijk uit overleg met het bestuursniveau (introductie/kennismaking en uitwisseling/afstemming).

- De sector onderwijs blijft, ondanks de vrij sterke terugval die te wijten is aan de uitval van de CLB-registrators, de best bereikte sector. Met 1.922 activiteiten (1.578 unisectoraal en 344 middels intersectorale samenwerking) kennen zij, in vergelijking met het voorgaande jaar, een beduidende daling van de participatiegraad: van 50,3% in 2000 naar 40,1% in 2001. Nog steeds gaan zeven op tien activiteiten uit naar het secundair onderwijs, waar de drie grote onderwijsvormen het gros van de activiteiten inpikken. Dit betekent evenwel niet dat de kleinere onderwijsvormen (Deeltijds Onderwijs, BuSO en KSO) niet goed bereikt worden. Integendeel: daar waar zij in het verleden reeds een beperkte 'oververtegenwoordiging' kenden, stijgt hun aandeel nog in 2001. Hiermee lijkt een eerder gesignaleerde nood gelenigd. Het basisonderwijs is nog steeds de tweede meest bereikte detailsector. De andere detailsectoren blijven eerder dwergen. Toch kent de detailsector hoger onderwijs een opmerkelijke stijging van het aandeel. Zo lijkt het alsof er weer wordt ingespeeld op een reeds gesignaleerde nood. Maar schijn bedriegt dit keer een beetje: de verklaring hiervoor ligt in de (tijdelijke) afwezigheid van de CLB-registrators. Als we deze onderliggende factor buiten beschouwing laten, blijft het aandeel van het hoger onderwijs zowat gelijk. Het signaal blijft dus hetzelfde: het hoger onderwijs, met een grote populatie die specifieke risicokenmerken (alcohol drinken, medicatie tijdens examens) en potenties (toekomstige intermediairen) herbergt, verdient de nodige aandacht. Een ander aandachtspunt, het povere bereik van oudeverenigingen, vertoont evenmin verbetering. Ook hier hetzelfde geluid als voordien: deze groep, die met zeer veel vragen en ongerustheden zit over druggebruik, moet sterker betrokken worden in preventieactiviteiten.
  Vormingsactiviteiten maken bijna de helft van alle activiteiten in de onderwijssector uit. Deze zijn vooral naar cliëntsystemen (leerlingen) gericht, maar ook intermediairen worden hiermee vrij goed bereikt. Vorming met cliëntsystemen is vooral een zaak van lokale en Vlaamse preventiewerkers. Vorming naar intermediairen is vooral een zaak van de regionale preventiewerkers.
  Overleg is ook manifest aanwezig, voornamelijk met intermediairen. Vooral lokale, maar ook regionale preventiewerkers doen hier hun duit in het zakje. Overleg met het bestuursniveau is vooral een zaak voor lokale actoren. Consult- en adviesactiviteiten tenslotte komen veel minder voor dan in 2000, alweer vanwege de afwezigheid van de CLB'ers. Consult en advies vindt hoofdzakelijk met intermediairen plaats (adviesgesprekken en consulting). Deze activiteiten gebeuren door lokale en regionale preventiewerkers.

- De sector vrijetijd en cultuur verstevigde in 2001 zijn participatiegraad. In totaal werden 611 activiteiten in of met deze sector uitgevoerd (431 direct, 180 via intersectorale samenwerking). Dat komt neer op een participatiegraad van 13,0% (2000: 11,1%).

Overleg binnen deze sector is zeer sterk naar intermediairen gericht (vnl. uitwisseling/afstemming en introductie/kennismaking). Vorming is vooral naar cliëntsystemen gericht. Het gaat dan voornamelijk om activiteiten over attitude/informatie en vaardigheden/training, zowel in het jeugdwerk als met ongebonden jongeren.
Het jeugdwerk en ongebonden jongeren worden als detailsector nog steeds het meest bereikt. Socio-culturele verenigingen nemen aan zowat één op tien preventieactiviteiten binnen de sector deel. Opmerkelijkste verschuiving is de sterke teruggang van sportverenigingen, te wijten aan het niet langer bereiken van deze detailsector door de drie registrators die instonden voor het leeuwenaandeel aan activiteiten met sportverenigingen.
De vrijetijds- en cultuursector is bij uitstek de visvijver van de lokale preventiewerkers.

- De welzijnssector zag zijn aandeel in 2001 stijgen. In totaal nam deze sector deel aan 871 activiteiten: 325 unisectorale en 546 intersectorale. Dat komt overeen met een participatiegraad van 18,5% (2000: 14,9%).
  Overleg komt dit keer veel sterker aan bod dan vorming. Overleg vindt vooral plaats met intermediairen (uitwisseling/afstemming, voorbereiding en introductie/kennismaking) en preventiewerkers (voorbereiding, uitwisseling/ afstemming en concept- en materiaalontwikkeling). Vooral de lokale en de regionale preventiewerkers staan hiervoor in. Vorming is sterker gericht naar intermediairen, waarbij de regionale preventiewerkers het gros van die vormingen (vaardigheden/training, attitude/informatie en informatieoverdracht) uitvoeren. Vorming van cliëntsystemen gebeurt nog steeds vooral door lokale preventiewerkers.
  De voorzieningen voor Bijzondere Jeugdzorg zijn nu de meest bereikte detailsector. De klemtoon ligt op overleg met en vorming van intermediairen. OCMW, JAC en CAW's scoren ook nog behoorlijk. Ook in deze detailsectoren vormen overleg met en vorming van intermediairen de hoofdmoot.
  Het feit dat nog steeds ruim vier op tien activiteiten in de welzijnssector bij detailsector onder 'andere' worden geplaatst, blijft een zorgpunt dat in de toekomstige ontwikkelingen van Ginger weggewerkt moet worden.

- De sector gezondheid blijft na onderwijs de tweede meest bereikte sector. De gezondheidssector was betrokken partij in 1.200 geregistreerde activiteiten, waarvan 664 activiteiten binnen de sector en 536 activiteiten via intersectorale samenwerking. De participatiegraad van deze sector ligt hiermee op 25,5%, een stijging in vergelijking met 2000 (21,3%).
  Overleg vormt nog steeds de kern van de in de gezondheidssector uitgevoerde activiteiten. Twee doelgroepen worden hiermee sterker bereikt: intermediairen (vooral door Vlaamse registrators) en preventiewerkers (vooral door regionale registrators). Overlegactiviteiten met intermediairen houden vooral uitwisseling/ afstemming, projectbegeleiding en voorbereiding in. Overlegactiviteiten met preventiewerkers zijn zeer sterk gefocust op uitwisseling en afstemming.

Wat de detailsectoren betreft, blijven de CGG's veruit het meest bereikt. Het gaat dan vooral om uitwisseling/afstemming en voorbereiding met preventiewerkers (door regionale en Vlaamse actoren) en om uitwisseling/afstemming en informatieoverdracht met intermediairen (bijna uitsluitend door regionale actoren). Een aantal detailsectoren komt uit op een aandeel van rond de tien percent: MSOC, koepels en TG/CIC/Dagcentra. De in de vorige monitoringrapporten gesignaleerde nood aan meer samenwerking met huisartsen wordt slechts beperkt gelenigd. Huisartsen werden in 2001 in 73 activiteiten (of 11,0%) betrokken. Dat is in absolute cijfers duidelijk meer dan in 2000 (49), maar in relatieve cijfers is het verschil al wat kleiner (2000: 7,7%). Laten we het dan ook maar als een aandachtspunt houden.

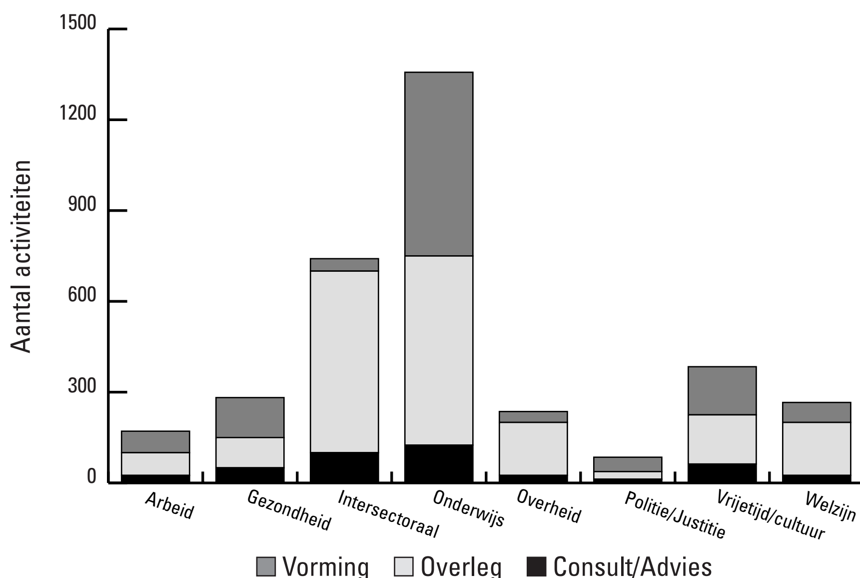
- De sector overheid nam deel aan 944 activiteiten, meer via intersectorale samenwerking (563 activiteiten) dan via unisectorale activiteiten (381 activiteiten). De participatiegraad stijgt van 15,6% in 2000 naar 20,1% in 2001. Overheden op het lokale niveau zijn duidelijk de meest bereikte detailsector. Op ruime afstand volgen gemeenschaps- en provinciale overheden. Het federale niveau komt ook in 2001 weer iets duidelijker aan bod, nu in ongeveer één op tien activiteiten in de sector overheid.
  Het grootste deel van de activiteiten bestaat uit overleg, al ligt het aandeel van consult- en adviesactiviteiten ook relatief hoog. Overleg vindt vooral plaats met vertegenwoordigers van het bestuursniveau (vooral uitwisseling en afstemming). Het bestuursniveau wordt sterker bereikt door de Vaamse registratorgroep. Ook met intermediairen wordt nog vrij veel overleg gepleegd. Deze zijn sterk op voorbereiding gericht en worden fifty-fifty verdeeld over lokale en regionale actoren. Overleg met preventiewerkers behelst in de eerste plaats werkgroepparticipatie en gebeurt sterker door regionale preventiewerkers.
  Consult en advies is zo goed als uitsluitend gericht naar vertegenwoordigers van het bestuursniveau en wordt voornamelijk door Vlaamse registrators uitgevoerd.

- Wat de activiteiten in intersectorale samenwerking betreft, blijkt driekwart ervan uit overleg te bestaan. Intermediairen worden hierdoor zeer sterk bereikt (vooral via uitwisseling/afstemming en werkgroepparticipatie) en dan vooral door de lokale en regionale actoren. Overleg met intermediairen en het bestuursniveau komt ook nog vrij frequent voor (ook vooral door lokale en regionale actoren). Voor beide gaat het in de eerste plaats om uitwisseling en afstemming. Voorts is bij de preventiewerkers concept- en materiaalontwikkeling een nog vrij veel voorkomende detailactiviteit. Bij het bestuursniveau komt ook werkgroepparticipatie vaker voor.
  Drie sectoren zijn aanwezig op meer dan de helft van de intersectorale samenwerkingen: overheid, welzijn en gezondheid. Onderwijs is in ruim één op drie intersectorale samenwerkingen betrokken partij. Zelfs de 'kleinere' sector politie/justitie krijgt een eminente plaats door aan ruim één op vier intersectorale samenwerkingen deel te nemen.

Een specifieke detailsector in intersectorale samenwerking is de algemene bevolking. Zij wordt in één op vijf intersectorale samenwerkingen betrokken, zo goed als altijd door lokale actoren en vooral door consulting en uitwisseling/ afstemming.

6.1.4. **Bevindingen op provinciaal niveau**

In de doelstellingen staat vermeld dat Ginger een overzicht moet geven van de gevoerde preventieactiviteiten in de verschillende sectoren en dit op verschillende niveaus. Eén van die niveaus is het provinciale niveau. Vandaar dat er een analyse op provinciaal niveau wordt doorgevoerd voor wat betreft bereikte sectoren en aard van de activiteiten. Het gaat dan over activiteiten die in een bepaalde provincie plaatsvonden en niet over activiteiten van registrators uit de betreffende provincie. Hiervoor wordt gekeken naar de ingevoerde locatie. Enkel de locaties die op provinciaal niveau of lager te situeren zijn, worden mee in beschouwing genomen. De activiteiten op de niveaus 'internationaal', 'federaal' en 'Vlaamse Gemeenschap' alsook de activiteiten zonder vermelding van locatie worden niet mee in kaart gebracht. Dit maakt dat de som van alle activiteiten per provincie kleiner is dan het algemeen totaal voor heel Vlaanderen.



	Aantal activiteiten	Aandeel (%)
Arbeid	171	4,9
Gezondheid	282	8,0
Intersectorale samenwerking	741	21,0
Onderwijs	1.357	38,5
Overheid	236	6,7
Politie/justitie	85	2,4
Vrijetijd en cultuur	384	10,9
Welzijn	266	7,6
TOTAAL	3.522	100,0

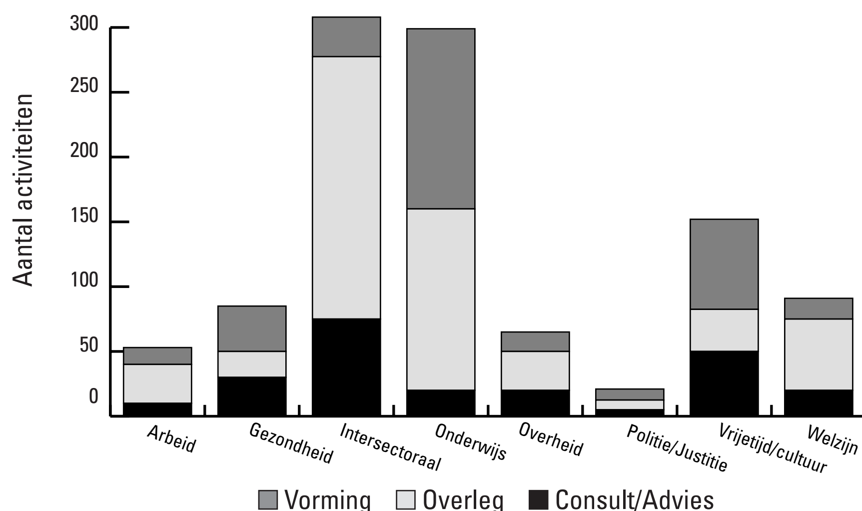
In vergelijking met 2000 is het aandeel activiteiten dat op een provinciaal, regionaal of lokaal niveau wordt geregistreerd licht gedaald: 74,9% in 2001 t.o. 81,8% in 2000. Toch ligt het aandeel nog een stuk boven dat van 1999 (65,6%). Voorts leert deze vergelijking dat de sector onderwijs ook op dit niveau een behoorlijk stuk van zijn aandeel verloren heeft: van 51,1% in 2000 naar 38,5% in 2001. De 'winst' van deze evolutie gaat vooral naar intersectorale samenwerking, die van 16,8% naar 21,0% stijgt. De andere sectoren winnen ook een percent of twee. Opmerkelijk is dat de gezondheidssector al voor de tweede opeenvolgende keer zijn aandeel op deze niveaus licht ziet stijgen: van 6,3% in 1999 over 7,0% in 2000[16] naar 8,0% in 2001.

Bovenstaande grafiek en tabel, met daarin de resultaten van alle deelnemende registrators, dienen als referentie om de provinciale resultaten te vergelijken. Men moet er wel rekening mee houden dat verschillen tussen de resultaten van een provincie en die van Vlaanderen of tussen de resultaten van provincies onderling voor een stuk afhankelijk zijn van de grootte en vooral van de samenstelling van de groep registrators die in de betreffende provincie(s) aan Ginger deelnam.
Voor verdere verklaringen voor in het oog springende feiten of verschillen is een analyse met alle betrokkenen op provinciaal niveau het meest aangewezen. De provinciale preventiecoördinatoren en de registrators zijn namelijk het best geplaatst om verklaringen aan te reiken. Sinds 2000 biedt VAD de mogelijkheid aan de provinciale preventiecoördinatoren om een voorstelling te geven van de provinciale Gingerresultaten. Tot dusver maakten drie provincies hiervan gebruik.

[16] In de tabel van het rapport 2000 (p. 56) staat bij de sector gezondheid verkeerdelijk 10,9% vermeld. In de tekst onderaan de tabel wordt het juiste percentage van 7,0% wel vermeld.

- **Provincie Antwerpen**

	Aantal activiteiten	Aandeel (%)
Arbeid	53	4,9
Gezondheid	85	7,9
Intersectorale samenwerking	309	28,7
Onderwijs	299	27,8
Overheid	65	6,0
Politie/justitie	21	2,0
Vrijetijd en cultuur	152	14,1
Welzijn	91	8,5
TOTAAL	1.075	100,0



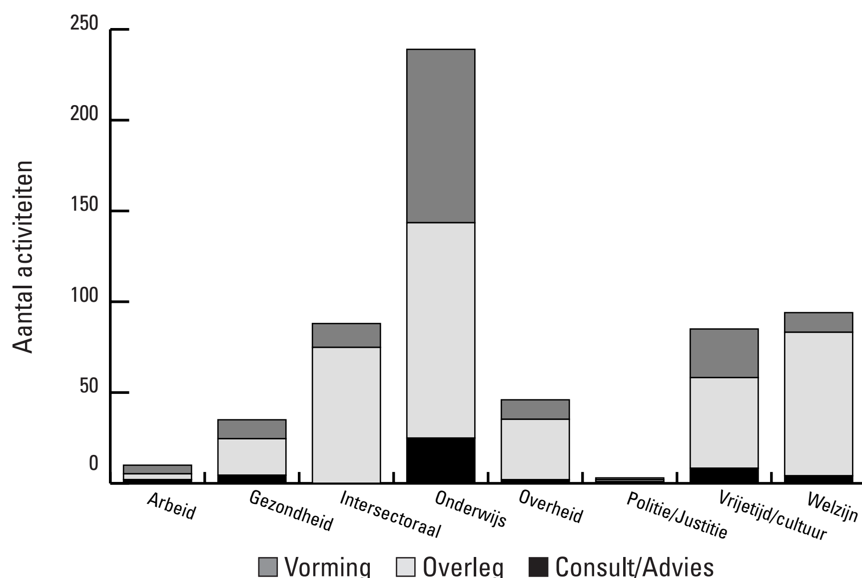
De ‘impact’ van de sector onderwijs wordt ook in de provincie Antwerpen kleiner: van 37,2% in 2000 naar 27,8% in 2001. Zo blijft het Antwerpse cijfer nog duidelijk onder het Vlaamse cijfer. De daling van het aandeel van de onderwijssector komt ook hier een aantal sectoren ten goede. Meer zelfs, intersectorale samenwerking steekt onderwijs in aandeel voorbij. Over de laatste drie registratieperiodes groeide het aandeel van deze ‘sector’ van 18,5% naar 28,7%. Ook de sector vrijetijd en cultuur zet zijn opmars verder en verdubbelt op drie jaar tijd zijn aandeel: van 7,3% in 1999 naar 14,1% in 2001. Andere stijgers (in vergelijking met 2000) zijn de sectoren overheid en welzijn, waarmee zij zich (deels) herstellen van de klappen van vorig jaar. De sector gezondheid boet alweer een stuk in, waardoor op drie jaar tijd het aandeel daalt van

12,3% naar 7,9%. De andere sectoren kennen al bij al een even groot aandeel als in 2000.

Beschouwen we de soort activiteit, dan staat het groter belang van consult- en adviesactiviteiten centraal. Ondanks het feit dat deze soort het kleinste aandeel kent (20,8%) ligt dit een stuk boven het Vlaamse aandeel (11,8%). Dat is niet zo veel minder dan het aandeel vormingsactiviteiten (30,3%). Overleg blijft met 48,8% duidelijk de meest uitgevoerde activiteit, zij het iets minder dan in heel Vlaanderen (54,4%).
Bij een vergelijking tussen de Vlaamse cijfers en de Antwerpse cijfers per sector zien we dat in de provincie Antwerpen consult/advies sterker aan bod komt in de sectoren gezondheid, overheid, vrijetijd/cultuur en welzijn, alsook in intersectorale samenwerking. Overleg komt in Antwerpen sterker voor in de arbeidssector.
Vergelijken we de Antwerpse cijfers van 2001 met die van 2000, dan valt op dat zowel overleg als consult/advies in belang toenemen in een aantal sectoren. Consult/advies is belangrijker in de sectoren gezondheid, overheid en vrijetijd en cultuur, maar tevens minder belangrijk in de onderwijssector. Overleg neemt aan belang toe in de sectoren arbeid, onderwijs, politie/justitie en welzijn, maar neemt in belang af in de gezondheidssector.

- **Provincie Limburg**

	Aantal activiteiten	Aandeel (%)
Arbeid	10	1,7
Gezondheid	35	5,8
Intersectorale samenwerking	88	14,7
Onderwijs	239	39,8
Overheid	46	7,7
Politie/justitie	3	0,5
Vrijetijd en cultuur	85	14,2
Welzijn	94	7,9
TOTAAL	600	100,0



In de provincie Limburg doet zich één opmerkelijke verschuiving voor die positieve gevolgen heeft voor de meeste sectoren. Het aandeel van de sector onderwijs zakt van 62,6% in 2000 naar 39,8% in 2001. Hiervoor kunnen twee verklarende factoren worden vermeld: het wegvallen van de CLB-medewerker, in combinatie met de grotere invloed van CAD-registrators in de cijfers van 2001[17]. Door het minder grote belang van de onderwijssector komt het aandeel activiteiten in het Limburgse onderwijs nu goed overeen met dat van Vlaanderen. De twee sectoren die het sterkst stijgen zijn welzijn (van 7,9% naar 15,7%) en vrijetijd en cultuur (van 8,6% naar 14,2%). Hiermee steekt hun aandeel ver boven het Vlaamse uit. Ook de sectoren overheid, gezondheid en arbeid en intersectorale samenwerking zien hun aandeel stijgen. Toch blijven de laatste drie duidelijk onder het niveau voor heel Vlaanderen. Bovendien ligt het aandeel van de arbeidssector en intersectorale samenwerking nog duidelijk onder dat van 1999. Politie/justitie moet het weer met minder doen. Over de drie laatste jaren beschouwd, schrompelde hun aandeel in Limburg ineen van 4,8% naar 0,5%.

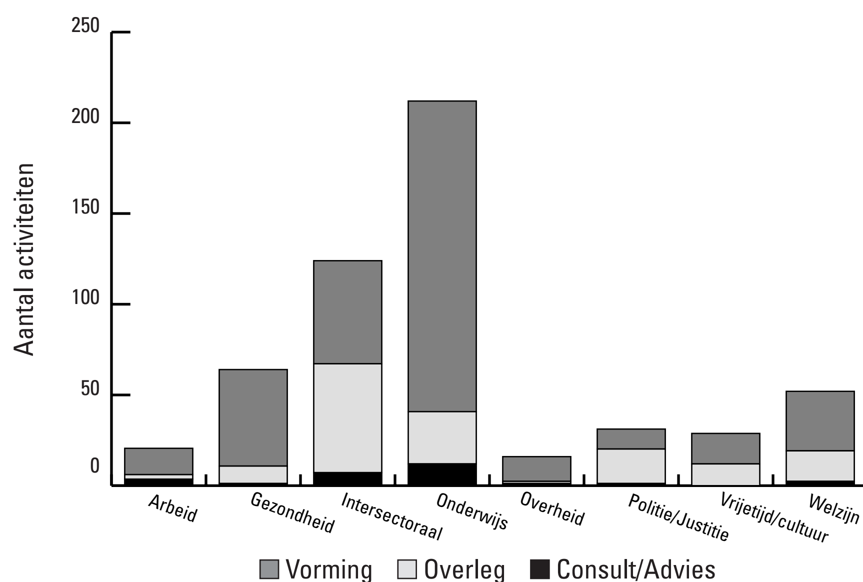
In Limburg is vooral overleg aan de orde (63,7%), nog een stuk uitgesprokener dan in heel Vlaanderen. Dat uit zich vooral door een – in vergelijking met Vlaanderen – relatief sterker accent op overleg in de sectoren vrijetijd/cultuur en welzijn. In vergelijking met de Limburgse cijfers van 2000 kennen deze twee sectoren, alsook de gezondheidssector een duidelijk hoger aandeel aan overlegactiviteiten. Vormingsactiviteiten maken 28,8% uit, consult- en adviesactiviteiten 7,5%. Dat is telkens enkele percentages lager dan het Vlaamse gemiddelde.

---

[17] In 2000 konden de CAD-registrators de gegevens van het tweede semester niet exporteren omwille van technische problemen.

- **Provincie Oost-Vlaanderen**

	Aantal activiteiten	Aandeel (%)
Arbeid	21	3,9
Gezondheid	64	11,8
Intersectorale samenwerking	124	22,8
Onderwijs	212	39,0
Overheid	16	2,9
Politie/justitie	31	5,7
Vrijetijd en cultuur	24	4,4
Welzijn	52	9,6
TOTAAL	544	100,0



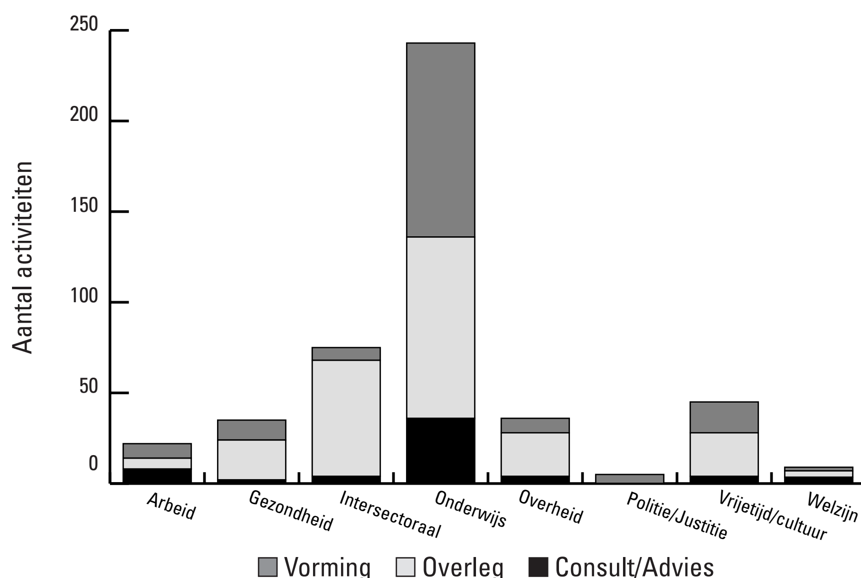
In Oost-Vlaanderen wijkt de grafiek van 2001 duidelijk af van die van 2000. In 2000 was de sector onderwijs absoluut dominant aanwezig, zodat voor de andere sectoren alleen de kruimeltjes overbleven. Dit jaar geeft een genuanceerder beeld. Onderwijs is met 39,0% nog steeds de meest bereikte sector, maar dat is zowat een halvering in vergelijking met het voorgaande jaar (76,2%). Dit komt het aandeel van de meeste andere sectoren ten goede. Naast de ondertussen al klassieke verklaring van het ontbreken van de CLB-registrators, kunnen hier nog twee andere verklaringen worden aangedragen. Ten eerste kende de CAT-registrator, in tegenstelling tot 2000, geen technische pro-

blemen zodat hij al zijn activiteiten kon exporteren. Ten tweede nam het PISAD-netwerk voor de eerste keer deel aan de registratie. Deze laatste twee zijn veel minder unisectoraal op onderwijs gericht dan de CLB'ers.
Op arbeid na, waar het aandeel zowat stagneert, stijgen alle sectoren vrij duidelijk. Dit uit zich het sterkst in intersectorale samenwerking (van 10,7% naar 22,8%), de welzijnssector (van 1,5% naar 9,6%) en de gezondheidssector (van 4,5% naar 11,8%). De twee laatstgenoemde overstijgen hierdoor zelfs het Vlaamse percentage. Ondanks hun duidelijke stijging, blijven de sectoren overheid en vrijetijd en cultuur nog een stuk onder het Vlaamse cijfer. Politie/justitie (5,7%) ligt dan weer duidelijk boven het Vlaamse niveau (2,4%).

Oost-Vlaanderen is een provincie waar vorming belangrijk is. Met een aandeel van 45,6% ligt het amper lager dan dat van overleg (46,1%) en ligt het een stuk boven het algemene Vlaamse cijfer (34,7%). Consult/advies maakt 8,3% uit. Gezien de specifieke verhoudingen in 2000, is een algemene vergelijking inzake de soort activiteiten niet erg relevant. Het enige wat kan worden gezegd, is dat in het onderwijs vorming nu sterker en overleg minder sterk aan bod komt.
In vergelijking met heel Vlaanderen, zien we in Oost-Vlaanderen relatief meer vorming in de sectoren gezondheid, onderwijs en welzijn en relatief meer overleg in de sectoren politie/justitie en vrijetijd en cultuur, alsook in intersectorale samenwerking.

- **Provincie Vlaams-Brabant**

	Aantal activiteiten	Aandeel (%)
Arbeid	22	4,7
Gezondheid	35	7,4
Intersectorale samenwerking	75	16,0
Onderwijs	243	51,7
Overheid	36	7,7
Politie/justitie	5	1,1
Vrijetijd en cultuur	45	9,6
Welzijn	9	1,9
TOTAAL	470	100,0

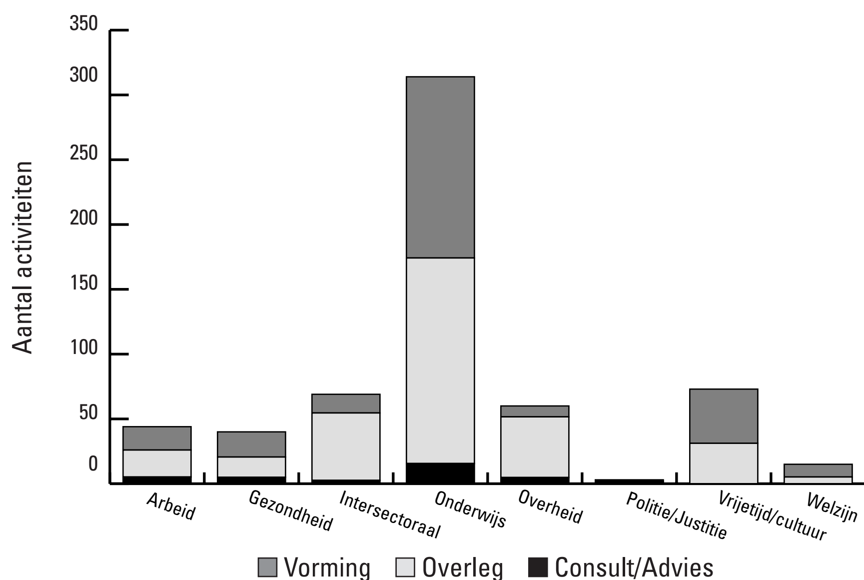


Vlaams-Brabant is dit jaar een buitenbeentje. Terwijl deze provincie in 2000 voor wat betreft de verhoudingen tussen de sectoren nog sterke gelijkenissen vertoonde met heel Vlaanderen, zien we in 2001 een sterk verschillend beeld. Het meest opvallende gegeven is dat in Vlaams-Brabant - tegen de algemene tendens in - het aandeel van de onderwijssector is gestegen (van 40,9% naar 51,7%). Nochtans heeft de provinciale CLB-registrator in 2001 niet meegedaan. De stijging van onderwijs heeft nefaste gevolgen voor de sectoren overheid (van 14,3% naar 7,7%), gezondheid (van 9,4% naar 7,4%) en welzijn (van 6,8% naar 1,9%). Deze laatste houdt nog maar een fractie over van zijn aandeel in 1999 (7,9%). In vergelijking met de Vlaamse verhoudingen in 2001, zien we dat in Vlaams-Brabant enkel de sector onderwijs duidelijk vaker wordt bereikt. Anderzijds kennen in Vlaams-Brabant de sectoren welzijn, politie/justitie en intersectorale samenwerking een duidelijk lager aandeel.

Wat de verhoudingen tussen de soorten activiteiten betreft, is Vlaams-Brabant dan weer het spiegelbeeld van Vlaanderen. Uitgenomen enkele verschillen na de komma, zijn de percentages gelijk. Overleg maakt 53,0% uit, vorming 34,9% en consult/advies 12,1%. Als we naar de verhoudingen binnen de sectoren gaan kijken, zien we wel enkele (kleinere) verschilpunten. Zo komt in de Vlaams-Brabantse gezondheidssector en intersectorale samenwerking overleg iets meer voor en in het onderwijs consult/advies.
In vergelijking met de Vlaams-Brabantse verhoudingen in 2000 springt enkel het groter aandeel van overleg in de gezondheids- en overheidssector in het oog.

• **Provincie West-Vlaanderen**

	Aantal activiteiten	Aandeel (%)
Arbeid	44	7,1
Gezondheid	40	6,5
Intersectorale samenwerking	69	11,2
Onderwijs	314	50,8
Overheid	60	9,7
Politie/justitie	3	0,5
Vrijetijd en cultuur	73	11,8
Welzijn	15	2,4
TOTAAL	618	100,0



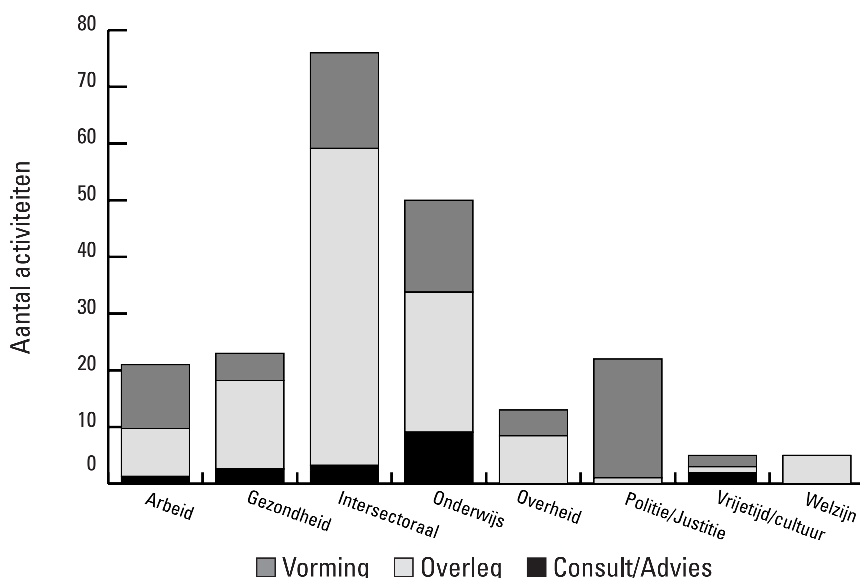
In West-Vlaanderen zien we dat de suprematie van de sector onderwijs standhoudt. Met 50,8% handhaaft deze sector zijn duidelijke positie als prioritaire partner (2000: 51,5%). Dit aandeel ligt beduidend hoger dan het Vlaamse. De andere sectoren komen niet of amper boven de tien percent uit. De enige twee die dit nog net doen, zijn tevens sectoren die een stuk aandeel moeten prijsgeven: vrijetijd/cultuur (van 13,9% naar 11,8%) en intersectorale samenwerking (van 12,5% naar 11,2%). Laatstgenoemde wordt in West-Vlaanderen duidelijk minder bereikt dan algemeen. Overheid komt, ondanks een sterke voor-

uitgang (van 2,3% naar 9,7%), nog niet op tien percent uit. De sector arbeid ziet zijn aandeel verdubbelen van 3,5% naar 7,1%, wat een stuk boven het Vlaamse percentage is. Grootste verliezers zijn de sectoren welzijn (van 7,6% naar 2,4%) en politie/justitie (van 3,5% naar 0,5%). Daarmee bevinden zij zich ver onder het Vlaamse gemiddelde.

Wat de soort activiteiten betreft, komen vooral overlegactiviteiten aan bod. Met 57,4% ligt het provinciale aandeel iets hoger dan het Vlaamse (53,5%). Dat geldt ook voor vorming (38,3% in West-Vlaanderen t.o. 34,7% in Vlaanderen). Consult en advies komen in de meest westelijke provincie beduidend minder voor (4,2% t.o. 11,8% in Vlaanderen). In vergelijking met Vlaanderen komt in West-Vlaanderen overleg vaker voor in de sectoren arbeid en overheid. Vorming komt vaker voor in vrijetijd/cultuur en welzijn. In vergelijking met de provinciale resultaten van 2000 komt nu meer overleg voor in de sectoren arbeid, onderwijs en overheid en in intersectorale samenwerking. Vorming komt nu relatief meer voor in de sectoren gezondheid, vrijetijd en cultuur en welzijn.

- **Brussel**

	Aantal activiteiten	**Aandeel (%)**
Arbeid	21	9,8
Gezondheid	23	10,7
Intersectorale samenwerking	76	35,3
Onderwijs	50	23,3
Overheid	13	6,0
Politie/justitie	22	10,2
Vrijetijd en cultuur	5	2,3
Welzijn	5	2,3
TOTAAL	215	100,0



In Brussel vinden klassiek de minste preventieactiviteiten plaats. Dit heeft voor een stuk te maken met het feit dat er in deze regio geen Vlaamse lokale preventiewerkers zijn. Toch zien we over de laatste drie registratieperiodes dat er - tegen de algemene tendens in - een geleidelijke stijging van het aantal activiteiten plaatsvindt. Terwijl dat er in 1999 152 waren (2,4% van het totaal), steeg dit in 2000 naar 182 (3,4%) en in 2001 naar 215 (4,6%). Toch vinden al bij al nog steeds vrij weinig activiteiten plaats in Brussel, waardoor zich in de evolutie van de cijfers soms rare bokkensprongen kunnen voordoen.
In 2001 is intersectorale samenwerking met 35,3% duidelijk de best scorende categorie voor 'sector'. Dat is bijna een verdubbeling in vergelijking met 2000 (19,2%) en een pak hoger dan het Vlaamse cijfer (21,0%). Onderwijs verliest dan weer een groot deel van zijn aandeel (van 37,9% naar 23,3%), proportioneel beduidend lager dan heel Vlaanderen. Opmerkelijk is de stijging van de sector politie/justitie. Zij maken nu ruim tien percent van het totaal uit (2000: 2,2%). Anderzijds wordt het aandeel van de sector arbeid gehalveerd: van 19,8% in 2000 naar 9,8% in 2001. De andere sectoren maken, rekening houdend met de relativiteit door de lage aantallen, geen al te opvallende sprongen.

Als we de verhouding tussen de soorten activiteit bekijken, zien we amper verschillen met Vlaanderen. Overleg maakt in Brussel 57,7% van het totaal uit. Vorming komt in 34,0% aan bod, consult en advies in 8,4% van de activiteiten. Vergelijken met Vlaanderen of met de resultaten van 2000 is moeilijk. Immers, 2 vormingsactiviteiten in de sector politie/justitie maken bijvoorbeeld al 40% uit. Met zulke lage aantallen geven percentages geen betrouwbaar beeld meer. De enige vergelijkingen die door de beugel kunnen, zijn die tussen sectoren die de laatste twee jaren in Brussel grotere aantallen activiteiten lieten opte-

kenen. In de praktijk gaat dit op voor drie sectoren: arbeid, onderwijs en intersectorale samenwerking. In de arbeidssector wint in 2001 het aandeel vormingsactiviteiten aan belang. In de onderwijssector vindt in 2001 meer consult/advies plaats. Intersectorale samenwerking tenslotte wordt gekenmerkt door een (nog) groter aandeel overleg.

- **Interprovinciale vergelijking**

(zie grafiek 14 in bijlage - p. 88)

Nu de grafieken naast elkaar staan, vallen de eerder aangehaalde provinciale accenten meer op. Hier en daar zien we tussen de provincies vrij sterke fluctuaties. Al bij al lijkt de gezondheidssector het minst last te hebben van interprovinciale verschillen. Sectoren als welzijn, vrijetijd en cultuur, politie/justitie en onderwijs vertonen dan weer sterke onderlinge verschillen. Duidelijk is alleszins dat geen twee provincies hetzelfde monitoringbeeld geven.

6.1.5. Technische evaluatie van Ginger

In de nog sterk experimentele beginfase werden de geïnformatiseerde programma's Ginger 4 en Ginger 5 gebruikt. Vanaf 1998 werd Ginger 7 algemeen verspreid. Deze versie, die voor Windows 95 werd ontwikkeld, was veel gebruiksvriendelijker dan de oude versies en was technisch aangepast aan het gebruik in nieuwere, efficiëntere software. In het registratiejaar 2001 werd deze Ginger 7-versie nog door ruim de helft van de registrators gebruikt, in aantal netjes verdeeld over de 7.0-versie en de 7.3-versie (inhoudelijk identiek, maar met automatische back-up).
De laatste jaren heeft VAD gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe Gingerversie. In 2000 en 2001 werd een aantal testperiodes ingelast, om na te gaan of en hoe een evaluatiescherm kan worden toegevoegd aan het Gingerprogramma. Nadat eind 2001 de tweede testfase van de proto-versie van Ginger 8 werd afgesloten en geëvalueerd, kwamen we tot de vaststelling dat het integreren van een evaluatieschema in Ginger niet wenselijk is, vooral omwille van het feit dat het quasi onmogelijk is om een degelijk evaluatieinstrument te beperken tot het invullen van enkele categorieën. Bijkomende argumenten om het niet te weerhouden zijn de stijging van de tijdsinvestering om te registreren, de toegenomen traagheid van het programma en het grotere risico op vastlopen van het programma.
Dit betekent niet dat VAD geen extra aandacht zal besteden aan het evaluatieaspect. Middels specifieke vormingen over de verwerkingsmogelijkheden in Ginger en het terugkoppelen aan vooropgestelde doelstellingen, zal VAD in de komende jaren de registrators versterken in hun mogelijkheden om de eigen doelstellingen te evalueren op basis van de gegevensinvoer.

De nieuwe Gingerversie zal, zoals gepland, in 2002 verspreid worden, maar dus zonder het aangekondigde evaluatiescherm. Dit betekent evenwel niet dat het nieuwe Gingerprogramma geen wezenlijke vooruitgang inhoudt. Integendeel, er zijn twee essentiële verbeteringen die enerzijds de 'foutenmarge' moeten verkleinen en anderzijds de gebruiksvriendelijkheid nog moeten verhogen. Een eerste verbetering houdt in dat de bestaande structuur van het activiteitenscherm, waar alle essentiële informatie voor dit rapport instaat, zal worden verfijnd. De hoofdstructuur blijft behouden, maar er komen antwoordmogelijkheden bij voor de variabelen 'detailsector' en 'type'. Hierdoor hopen we de frequenties van de voor interpretatie vervelende restcategorie 'andere' te kunnen beperken. Daarenboven wordt nog een aantal kleinere wijzigingen aangebracht in de categorieën van het activiteitenblad, zoals het manueel intypen van de activiteitsduur (in plaats van de sprongen van 5 minuten door op de pijl te klikken).
Een andere wezenlijke verbetering die in Ginger zal worden ingebouwd, is de uitbreiding van de categorieën en de verwerkingsmogelijkheden voor de Interne Data. Interne Data zijn niet-preventieve activiteiten die niet in het activiteitenblad horen, zoals het volgen van studiedagen of interne teamvergaderingen. De ervaring leert immers dat sommige registrators deze activiteiten toch in het activiteitenblad invoeren, omdat ze daar een uitgebreidere keuze hebben aan categorieën en verwerkingsmogelijkheden. Probleem is dat deze niet-preventieve activiteiten ook naar VAD geëxporteerd worden. Deze worden na controle van de exportfile er wel uit gefilterd, maar op een zeer groot databestand (dit jaar 5.000 activiteiten) kunnen altijd enkele foutjes door de mazen van het net glippen. Door deze aanpassing kan de gebruiker voor jaarverslagen e.d. beter gebruik maken van de uitgebreide functies voor de Interne Data, terwijl de naar VAD geëxporteerde preventieactiviteiten van zuiverder kwaliteit zullen zijn.

6.1.6. Bespreking van de categorieën

Een aantal knelpunten die in de vorige monitoringrapporten reeds werden aangegeven, blijft acuut. De inspanningen om de registrators hierover te sensibiliseren (o.m. via nieuwsbrieven en vormingen) zullen worden aangehouden, temeer daar dit op een aantal vlakken vruchten lijkt af te werpen. Voorts wordt veel verwacht van de verspreiding van de nieuwe Gingerversie, omdat de verfijning van de categorieën een aantal knelpunten moet wegwerken.

In de sector arbeid gebeurt de invulling van de variabele 'type' nog steeds niet optimaal. De combinatiemogelijkheden van bedrijfsgrootte, sub-sector en type worden nog steeds niet altijd goed ingevoerd door een belangrijk deel van de registrators. Vaak wordt voor slechts één van deze een invulling gegeven. Vooral het invullen van de sub-sector blijkt een probleem te zijn. Een mogelijkheid om dit op te lossen, is het weglaten van de sub-sector, de minst relevante en tevens minst gescoorde variabele. Dan dient er nog enkel voor

bedrijfsgrootte en type (overheid, privé, social profit, meerdere) gekozen te worden. Als we voor bedrijfsgrootte drie categorieën afbakenen ('minder dan 50', 'tussen 50 en 200' en 'meer dan 200'), zijn er twaalf combinaties mogelijk. Als elk van deze een categorie wordt bij 'type', dient de registrator nog maar één (verplichte) keuze te maken. Zo sluit je onvolledigheid uit. Deze aanpassing zal in de nieuwe Gingerversie bestudeerd worden.

De welzijnssector kent nog steeds een probleem in de keuze van de detailsector. In 2001 werd in vier van de tien activiteiten met of binnen de gezondheidssector gekozen voor de detailsector 'andere'. Dat is een veel te hoog aandeel. Komt daar nog bij dat een verdere verfijning niet voor de hand ligt. Elk jaar komen enkele specifieke detailsectoren iets meer naar voor, maar niet steeds zo nadrukkelijk. In 1999 en 2000 kon straathoekwerk uit de restcategorie worden gehaald, maar in 2001 komt deze nog amper voor. In 2001 komt plots 'lokaal welzijnsoverleg' vaker opduiken. Over de laatste drie jaren heen werden ook het buurt- en opbouwwerk en migrantenorganisaties onder 'andere' geplaatst, zij het niet erg frequent. Deze categorieën zullen in Ginger worden toegevoegd aan de sector welzijn, maar het is nog de vraag of je daardoor de restcategorie sterk kan beperken. Een aanvulling door in de handleiding van Ginger en in Ginger-vormingsactiviteiten specifieke aandacht te besteden aan het invullen van detailsectoren in de gezondheidssector kan een bijkomend effect ressorteren.

Maar er is gelukkig ook goed nieuws! Zo neemt in de sector vrijetijd en cultuur de keuze bij detailsector voor de restcategorie 'andere' sterk af, van 17,9% in 2000 naar 8,6% in 2001. Met de in het kader van de nieuwe Gingerversie geplande verfijning wordt een nog lager aandeel verwacht.
Ook in de gezondheidssector is het aandeel 'andere' als detailsector gedaald. Probleem daar is en blijft dat de specificaties bij deze keuze zo divers en qua aantal zo beperkt zijn, dat het moeilijk is om nieuwe standaardcategorieën te introduceren.

Een nieuw initiatief in 2001 was het versturen van een halfjaarlijkse nieuwsbrief aan de registrators. De brieven worden telkens verstuurd tegen het eind van een semestriële exportperiode. Hierdoor wordt de aandacht gevestigd op de nakende exportdeadline. Bovendien worden inhoudelijke aandachtspunten voor het registreren en de ontwikkelingen op technisch (Gingerversies) en inhoudelijk vlak (vormingsaanbod, casussen) toegelicht. De eerste twee nieuwsbrieven vind je als bijlage.

6.2. TERUGKOPPELING AAN DE VOOROPGESTELDE DOELSTELLINGEN

Een terugkoppeling van de voorliggende resultaten naar de vooropgestelde doelstellingen leert dat er in het jaar 2001 andermaal vooruitgang geboekt is.

- **Zicht krijgen op de gevoerde preventieve activiteiten in de verschillende sectoren en op de verschillende niveaus.**
  Door de tijdelijke afwezigheid van de CLB-registrators, kunnen drie registratorgroepen worden afgebakend: lokale preventieactoren, regionale preventieactoren en Vlaamse preventieactoren. Dit biedt het voordeel dat de indeling perfect aansluit bij het in de eerste doelstelling geformuleerde onderscheid per niveau.
  Ondanks de tijdelijke niet-deelname van de CLB-medewerkers bleef het aantal deelnemende registrators constant. Meer nog, een aantal regionale 'blinde vlekken' kon worden weggewerkt. Zo betekent de deelname van het PISAD-netwerk een invulling voor het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen. Ook in Brussel, op zich een 'probleemgeval' als het op het vinden van registrators aankomt, werd door toedoen van de provinciale provinciecoördinator een aantal registrators over de streep getrokken.
  De in het vorige rapport aangekondigde inspanningen om ook CLB-medewerkers uit de andere onderwijsnetten te betrekken, hebben tot dusver geen reactie opgeleverd. Er zal in 2002 een nieuwe poging worden ondernomen, temeer omdat in 2002 de medewerkers van de vrije CLB's in principe terug meedoen. Het eveneens vooropgestelde aantrekken van bijkomende lokale preventiewerkers is dan wel geslaagd. Deze groep steeg van 21 naar 30 registrators. Ook het bij de Gingerregistratie betrekken van 'secundaire' preventieactoren (uit het jeugdwerk, CAW's, ...) levert eerste resultaten op. Dit zal verder worden opgevolgd via overleg met de provinciale preventiecoördinatoren.

- **Het doorzichtig maken van verschillende kanalen en actoren van preventie.**
  Door de consolidatie van het aantal deelnemers en het perfecte aansluiten van de registratorgroepen aan beleidsniveaus, kan in de Gingerresultaten van 2001 een nog duidelijker beeld worden geschetst van waar de verschillende preventieactoren mee bezig waren. Dit neemt niet weg dat het wenselijk is dat de CLB's in de toekomst (terug) meedoen aan de Gingerregistratie.

- **Het detecteren van noden en hiaten.**
  Ondanks de terugval van de onderwijssector, geheel te wijten aan het uitvallen van CLB-medewerkers, blijft dit de dominante sector. De tijdsintensieve samenwerking met de sector onderwijs bemoeilijkt het uitbreiden van de focus naar andere sectoren. In andere sectoren moet ook sensibiliserend gewerkt worden. Maar het huidige kader van drugpreventiewerkers kan

deze bijkomende taken niet ten volle opnemen zonder de kwaliteit van de gevoerde preventie onder druk te zetten. Bij een uitbreiding van het kader van preventiewerkers zou een aantal in de Gingerresultaten vastgestelde noden en hiaten als aandachtspunt kunnen worden opgenomen:

- inspelen op de toenemende aandacht voor preventie in de arbeidssector;
- bijkomende aandacht voor het voeren van preventie in het hoger onderwijs en bij ouderverenigingen;
- vanuit bestaande netwerken samenwerken met huisartsen rond vroegdetectie.

Op een aantal voordien gesignaleerde noden werd inmiddels goed ingespeeld. Zo blijken de kleinere onderwijsvormen Deeltijds Onderwijs, KSO en BuSO de nodige aandacht te krijgen. Voorts is er in de resultaten van 2001 opnieuw een groter bereik van het bestuursniveau waar te nemen. Vermits dit niveau op organisatorisch vlak het beleid uitstippelt en voorwaardenscheppend werkt in het uitvoeren van preventie, verdient deze doelgroep de nodige aandacht.

- **Het ontwikkelen van een beleidsinstrument dat binnen de eigen organisatie bruikbaar is voor het vastleggen van prioriteiten.**
  De geleidelijke verbeteringen in de Ginger-versies leidden tot een algemene verhoging van de gebruiksvriendelijkheid en de toepassingsmogelijkheden. Door de sinds 2000 georganiseerde VAD-vormingen over verwerkingsmogelijkheden op dienstniveau kunnen de Gingerregistrators meer analysegericht werken met de resultaten, wat het mogelijk maakt om deze binnen de eigen organisatie meer beleidsgericht te gebruiken. Op basis van de feedback die VAD hierover ontvangt, kan gesteld worden dat de Gingerresultaten steeds meer (én beter) gebruikt worden voor jaarverslagen, interne rapporten en dergelijke. In de toekomst zal nog ruimere aandacht worden besteed aan het gebruiken van de resultaten om organisatorische doelstellingen te evalueren.

- **De ontwikkeling van een evaluatie-instrument.**
  In 2000 en 2001 werden verschillende testfases ingebouwd om de prototypes van het evaluatiescherm te testen. Een aantal ervaren registrators nam daaraan deel. Op basis van hun feedback werd beslist geen evaluatieschema in Ginger te integreren. In 2002 en 2003 zal het vormingsaccent worden gelegd op het gebruiken van Gingerdata voor het evalueren van de vooropgestelde doelstellingen op organisatieniveau.

- **Het uitwisselen van gegevens.**
  Sinds 2000 biedt VAD de provinciale preventiecoördinatoren de mogelijkheid om de Gingerresultaten op provinciaal niveau te krijgen. Hierdoor kunnen de registrators hun eigen resultaten vergelijken met die van een kleiner en vertrouwder (werk)gebied. Deze strategische keuze biedt de mogelijkheid om vanuit de provinciale preventieplatforms verdere stappen te zetten in het uitwisselen van gegevens. Ook in de toekomst zal VAD aan de

provinciale preventiecoördinatoren de nodige begeleiding en ondersteuning bieden om binnen kleinere regio's tot uitwisseling en afstemming tussen de registrators te komen.
Bovendien bieden de VAD-vormingen betreffende de verwerkingsmogelijkheden een goede basis om de verwerkte resultaten samen te brengen.

Kortom : VAD blijft zich inzetten voor een nog grotere participatie van relevante preventieactoren en voor een nog gebruiksvriendelijkere geïnformatiseerde versie van Ginger. Dit komt alle betrokkenen ten goede. Zo wordt de kwaliteit van het monitoringrapport bestendigd. Dit kan uiteraard enkel dankzij de medewerking en goodwill van de actieve Gingerpartners. Aan hen een gemeend woord van dank omdat zij er mee voor zorgden dat het voorliggende monitoringrapport verwezenlijkt kon worden.

BIJLAGE: NIEUWSBRIEVEN EXPORTPERIODE 2001

Brussel, 26 juni 2001

Ginger-nieuwsbrief juni 2001

Beste,

Een fris windje waait door Gingerland. Vanaf dit jaar krijgen jullie aan het eind van elke semestriële registratieperiode een nieuwsbrief in de bus. Dit om jullie nog vlugger en nog beter in te lichten over de gang van zaken betreffende Ginger. Hopelijk komt zo tussen ons een betere communicatie tot stand. Daarom: wens je te reageren, heb je bijkomende vragen, wil je iets meedelen,... aarzel dan niet om me te contacteren. Onderaan de brief vind je alle coördinaten om mij op één van de gangbare manieren te bereiken (let op: nieuw e-mailadres).

1. **Gingerrapport 2000**

Het Gingerrapport 2000 is momenteel bij de drukker. Als alles volgens plan verloopt, zal de gedrukte oplage begin juli op VAD toekomen. Alle registrators, ook diegene die aangeven vanaf dit jaar te zullen meedoen, krijgen een exemplaar toegestuurd. Per organisatie worden maximaal 2 exemplaren verstuurd. Bijkomende rapporten kunnen bij VAD worden besteld (ref. ALR02). De prijs per rapport bedraagt 450 Bfr.
Het Gingerrapport 2000 zal voor het eerst in boekvorm met vierkleurendruk worden uitgegeven. Momenteel worden op VAD de mogelijkheden onderzocht om het rapport ook downloadbaar te maken via de VAD-website.

2. **Kwaliteit van de registraties**

In vergelijking met het voorgaande jaar, is er in de geëxporteerde gegevens van 2000 een kwaliteitsverbetering merkbaar. Een pluim op jullie hoed! Deze verbetering uit zich o.a. in het feit dat er minder geëxporteerde data uit de registratie moesten gehaald worden. Terwijl voor 1999 nog 11,1% van de binnengekomen records uit de analyse werd gehaald, was dit voor 2000 nog maar in 5,7% van de records het geval.
Toch blijven enkele knelpunten hardnekkig standhouden. Ik licht even de twee meest voorkomende toe. Houd hier a.u.b. rekening mee bij de volgende registraties.

- Sector arbeid: elke activiteit moet bij de variabele 'sector' drie maal een categorie toegewezen krijgen. Dit moet niet enkel bij 'grootte' (G), maar ook bij 'subsector' (S) en type (T). Tot nog toe bleken de laatste twee zelden ingevuld te worden.
- Het aandeel van de categorie 'andere' bij de variabele detailsector is te groot. Dit geldt vooral voor de sector welzijn, maar ook in de sectoren gezondheid en vrijetijd en cultuur is het percentage 'andere' vrij hoog.

Het laatste knelpunt wordt deels weggewerkt in de in ontwikkeling zijnde Ginger8-versie. Een aantal categorieën worden toegevoegd. Maar dat zal niet het hele probleem wegnemen. Daarom moet er bij de registratie beter worden toegezien op de keuze van de detailsector. Kies niet te gauw voor de keuze 'andere'.
Een voorbeeld ter illustratie: binnen de sector vrijetijd en cultuur krijgt 17,9% 'andere' als detailsector toegewezen. Verdere analyse leert dat de aldus ingevulde casussen vaak slaan op activiteiten naar zowel gebonden als ongebonden jongeren. Dan geniet de categorie 'meerdere' de voorkeur, gevolgd door een verdere specificatie bij de variabele 'type'.

Aangezien Ginger 8 nog in ontwikkeling is, kunnen jullie ook suggesties geven over de uitbreiding van de categorieën bij detailsector en type. Doen!

3. **Nieuwe registrators**

Een aantal preventiewerkers en –organisaties hebben zich vorig jaar of dit jaar geëngageerd om ook deel te nemen aan de Gingerregistratie. Dat is goed nieuws. Zo groeit de Gingerfamilie verder aan en wordt de monitoring alsmaar representatiever. Helaas blijken sommigen de boot nog af te houden. Ik wil deze personen of organisaties dan ook vragen om vanaf dit jaar zeker mee te doen aan de registratie. Wie nog met drempelvrees (niet meer goed weten hoe te beginnen, angst voor een te grote tijdsinvestering, ...) zit, kan steeds bij mij terecht. Pols ook eens naar ervaringen van andere registrators uit je regio of werksoort.

4. **Vormingen**

Nu het Vlaamse monitoringrapport 2000 klaar is, wil je misschien ook eens weten wat er zich in jouw provincie allemaal afspeelde op het vlak van preventieactiviteiten. Dat kan. Aan de hand van een twintigtal slides kan een voorstelling worden gegeven van de voornaamste provinciale resultaten en hoe zich deze verhouden tot het Vlaamse resultaat. Een leerrijke, interactieve 'confrontatie'. Wie hierin geïnteresseerd is, kan dit laten weten aan de provinciale preventiecoördinator, zodat deze met mij afspraken kan maken.

5. **Registratiedeadline 1e semester komt er aan!**

Nu de zomervakantie in aantocht is, is het ook weer tijd om enkele uurtjes vrij te maken om voor het eerste semester van 2001 de gegevens in te voeren en -liefst voor 15 juli- naar VAD te exporteren. Niet vergeten, a.u.b. Wie een verlenging van de gebruikstermijn behoeft, weet mij te vinden.

6. **Stand van zaken Ginger 8.0**

Momenteel wordt in de testgroep van Ginger 8 voortgewerkt aan de ontwikkeling van het evaluatiescherm. Een basismodel is uitgewerkt en wordt nu getest op zijn bruikbaarheid. In de zomer zullen de leden van de testgroep hun resultaten aan VAD doorgeven. Deze vormen de basis voor de verdere ontwikkeling van het evaluatiescherm. Als alles volgens schema blijft lopen, zal de nieuwe Gingerversie in 2002 verspreid worden.

7. **Back-up van de gegevens**

Vorig jaar kregen twee aan de Gingerregistratie deelnemende organisaties te kampen met computerproblemen. Dit kan bij iedereen en om het even wanneer voorvallen. Daarom is het goed om af en toe een back-up te maken van het data-mapje van Ginger. Je vindt het normaal gezien onder C:/Program Files/Ginger. Het hele mapje is te groot om op één diskette te zetten. Je kan het wel verplaatsen naar een andere harde schijf als je in een netwerk zit. Je kan ook de grootste bestanden zippen en dan alle bestanden uit het data-mapje op verschillende diskettes zetten.

Wie nog met de 7.0-versie werkt, raad ik aan om mij zo vlug mogelijk de installeerdiskettes van Ginger 7.3 te vragen. Ginger 7.3 bevat namelijk een automatische back-up. Het kan probleemloos over het bestaande databestand geschreven worden.

8. **Verlof**

Op enkele dagen na, ben ik de hele maand juli bereikbaar op VAD. Voor de maand augustus ligt dat anders. Ik ben dan pas vanaf de 23e terug op VAD. Tijdens mijn afwezigheid ligt er op het VAD-secretariaat een lijst met de codes om het gebruiksrecht te verlengen. Je kan desgevallend jouw code vragen op 02/423.03.33. Dit geldt enkel voor de eerste drie weken van augustus. De andere periodes bel je mijn persoonlijk nummer.

Ziezo, dit was alle informatie in een notendop. Hopelijk had je er iets aan. Ik hoop alleszins binnenkort jouw exportfile te mogen verwachten en jou te horen of te zien binnen niet al te lange termijn.

Mochten er nog vragen zijn, mag je mij hiervoor steeds contacteren op 02/423.03.58.

Ik wens je een prettige zomervakantie.
Vriendelijke groeten,

Johan Rosiers

VAD	Tel:	02/423.03.58
E. Tollenaerestraat 15	Fax:	02/423.03.34
1020 Brussel	E-mail:	johan.rosiers@vad.be
	Website:	www.vad.be/onderzoek/ginger.htm

Brussel, 8 januari 2002

Ginger-nieuwsbrief januari 2002

Beste,

Hier is hij dan eindelijk: de tweede Ginger-nieuwsbrief. Het was de bedoeling deze begin december te versturen, maar een wekenlange afwezig wegens ziekte verhinderde deze plannen. Maar goed, beter laat dan nooit.

Allereerst wil ik elk van jullie een mooi en zorgeloos 2002 toewensen, zowel privé als professioneel. Wat dat laatste betreft, hoop ik dat Ginger daar een steentje kan toe bijdragen. De laatste jaren zijn immers heel wat initiatieven genomen om de return naar de registrator te verhogen, waaronder een vormingsmodule om de eigen registratiegegevens te verwerken en te gebruiken en de mogelijkheid om de Gingerresultaten op provinciaal niveau voor te stellen en te bespreken. Voor 2002 staat de invoer van het evaluatiescherm in de nieuwe Ginger 8-versie op het programma. Voor de zomer van 2002 zal deze nieuwe versie onder alle registrators worden verspreid.

1. **Export van Gingergegevens**

De deadline van de Gingerexport komt zeer dichtbij (15 januari). Van diegenen die reeds de exportgegevens van de eerste semester 2001 doorzonden, verwacht ik de gegevens van de tweede semester 2001. Van diegenen die in 2001 nog niet exporteerden, verwacht ik de gegevens van het hele jaar 2001. Aangezien de publicatie van het Gingerrapport gebonden is aan een strikte deadline, vraag ik jullie om zo vlug mogelijk naar mij te exporteren. Wie met vragen of problemen zit, of een verlenging van het gebruiksrecht behoeft, kan mij bellen.

2. **Aandachtspunten bij de registratie**

Ik wil nog even de belangrijkste aandachtspunten opsommen, teneinde de kwaliteit van de registratie nog te verbeteren:

- sector arbeid: elke activiteit moet bij de variabele 'sector' drie maal een categorie toegewezen krijgen. Dit moet niet enkel bij 'grootte' (G), maar ook bij 'subsector' (S) en 'type' (T). Tot nog toe bleken de laatste twee zelden ingevuld te worden.
- Kies niet te gauw voor 'andere' als detailsector. Dit geldt vooral voor de sector welzijn, maar ook in de sectoren gezondheid en vrijetijd en cul-

tuur is het percentage ‘andere’ vrij hoog. Bekijk eerst of je toch niet een benoemde detailsector kan vinden. De keuze is toch vrij groot.

3. **Preventie, ook nuttig in databeheer**

Af en toe krijg ik een melding dat de computer van een Gingerregistrator ‘gecrasht’ is. Toch even bij vermelden dat dit niets met Ginger heeft te maken. Zo’n crash kan bij iedereen en om het even wanneer voorvallen. Dat betekent vaak dat je data op de harde schijf kwijt bent. Neem daarom je voorzorgen door af en toe een back-up te maken van het data-mapje van Ginger. Je vindt het normaal gezien onder C:/Program Files/Ginger. Het hele mapje is te groot om op één diskette te zetten. Je kan het kopiëren naar een netwerkschijf. Je kan ook de grootste bestanden zippen en dan alle bestanden uit het data-mapje op verschillende diskettes zetten.

4. **Vormingen**

Van de drie bestaande vormingsmodules zal één module worden afgebouwd: de casusdag. Een casusdag vergt heel wat voorbereiding en de kosten-baten van deze investering wordt in vraag gesteld. Uit de gegevens van 2000 blijkt dat het met de registratiekwaliteit alsmaar beter gaat. Nog sluimerende aandachtspunten worden nu via deze nieuwsbrief meegedeeld.
De andere modules blijven behouden: voorstelling van Ginger, verwerkingsmogelijkheden en provinciale Gingerresultaten. Geïnteresseerden kunnen zich wenden tot de provinciale preventiecoördinator.

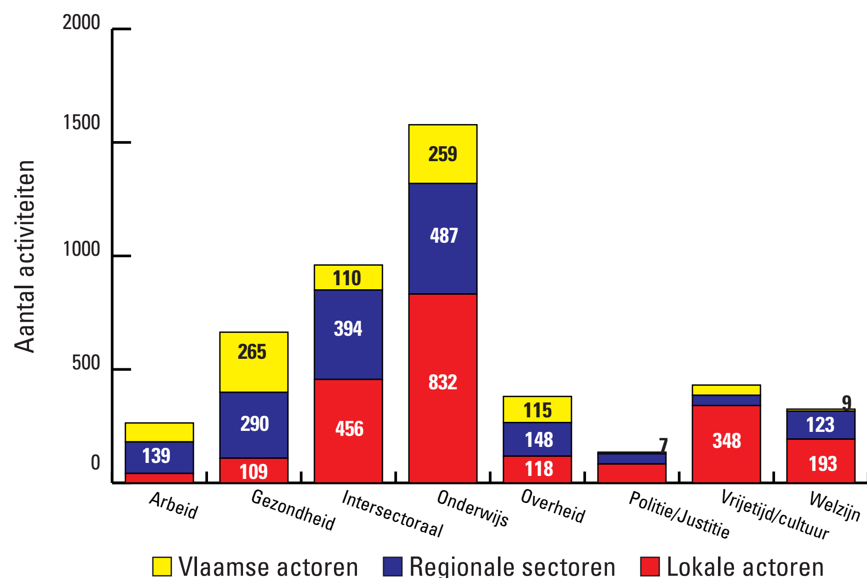
Zo, tot daar de tweede nieuwsbrief. Wens je te reageren, heb je bijkomende vragen, wil je iets meedelen,... aarzel dan niet om me te contacteren. Onderaan de brief vind je alle mogelijke wegen om mij te bereiken.

In afwachting van jullie Gingergegevens 2001:
Vriendelijke groeten,

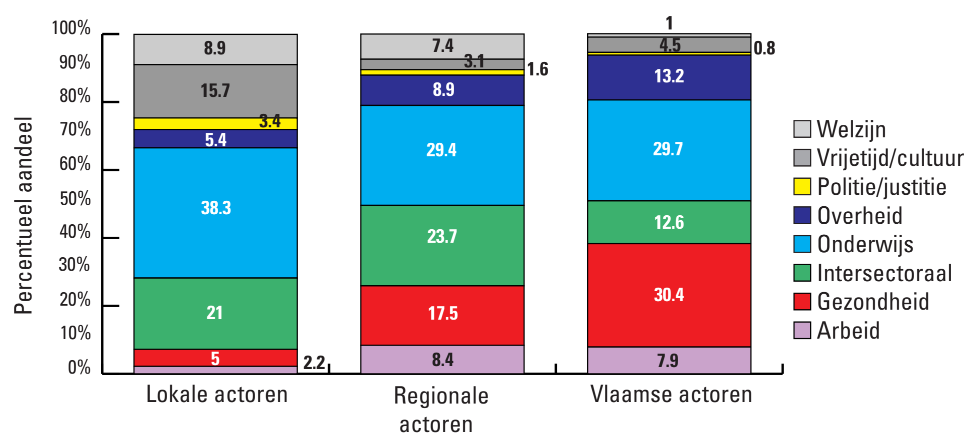
Johan Rosiers

VAD	Tel:	02/423.03.58
E. Tollenaerestraat 15	Fax:	02/423.03.34
1020 Brussel	E-mail:	johan.rosiers@vad.be
	Website:	www.vad.be/onderzoek/ginger.htm

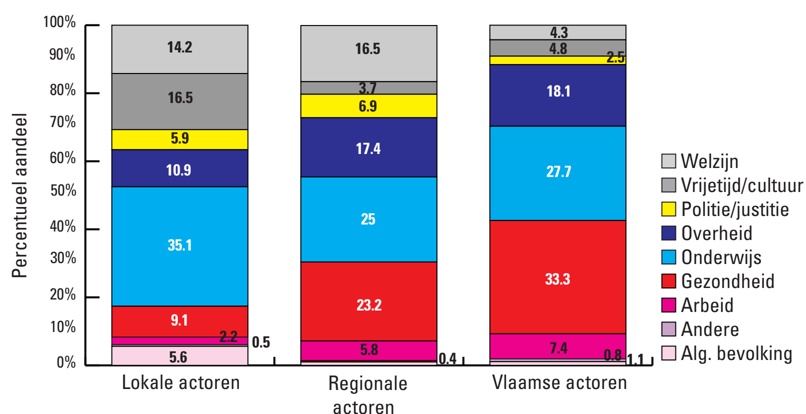
BIJLAGE: GRAFIEKEN



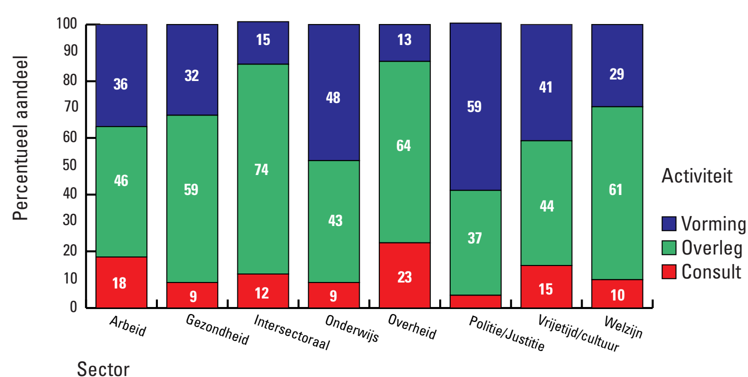
Grafiek 3: aantal activiteiten per sector per registratorgroep



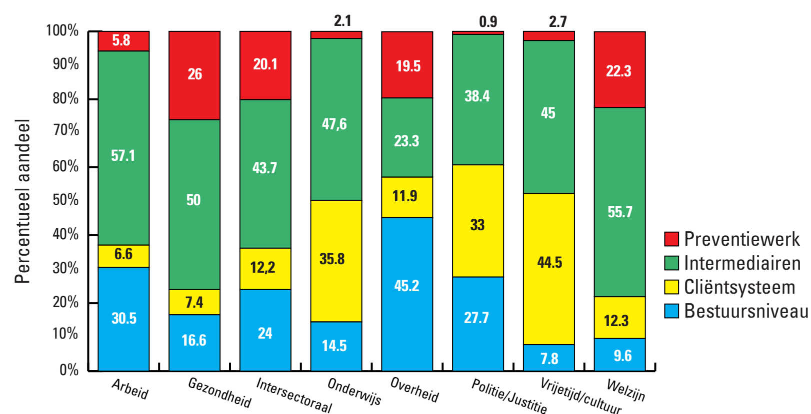
Grafiek 4: aandeel activiteiten per sector per registratorgroep



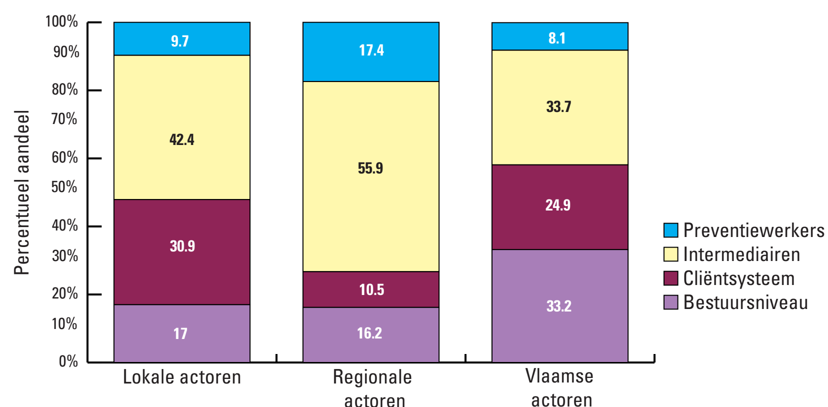
Grafiek 5: aandeel activiteiten per sector, uitgezuiverd voor intersectorale samenwerking, per registratorgroep



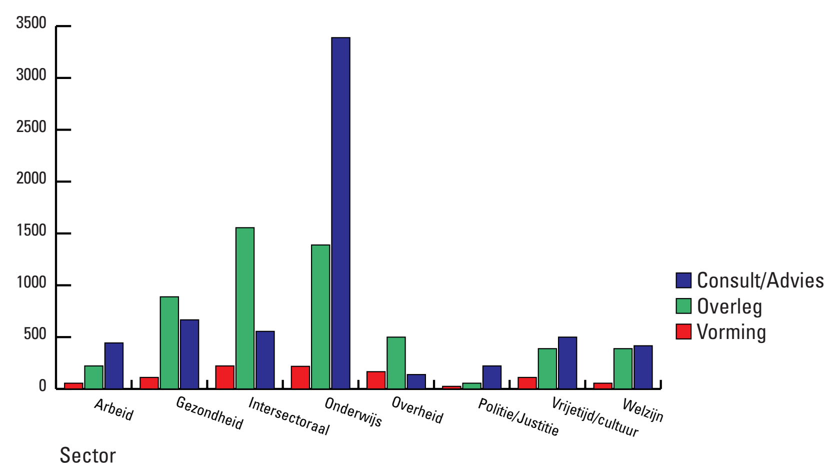
Grafiek 6: percentueel aandeel activiteiten per sector



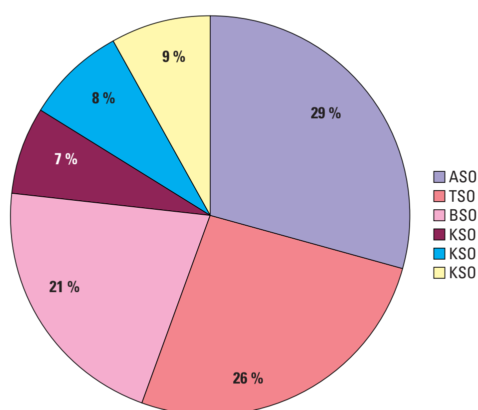
Grafiek 7: aandeel doelgroepen per sector



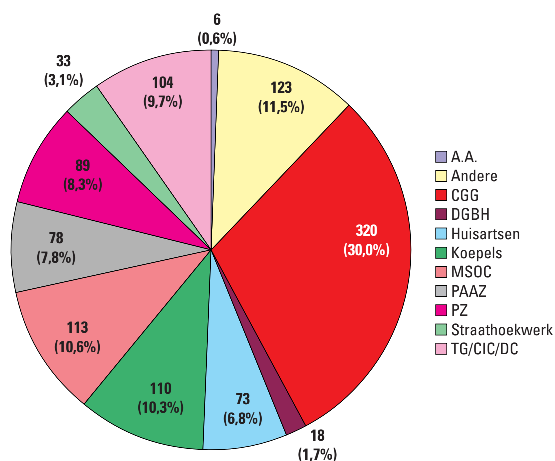
Grafiek 8: percentueel aandeel activiteiten die elke registratorgroep naar de verschillende doelgroepen uitvoert



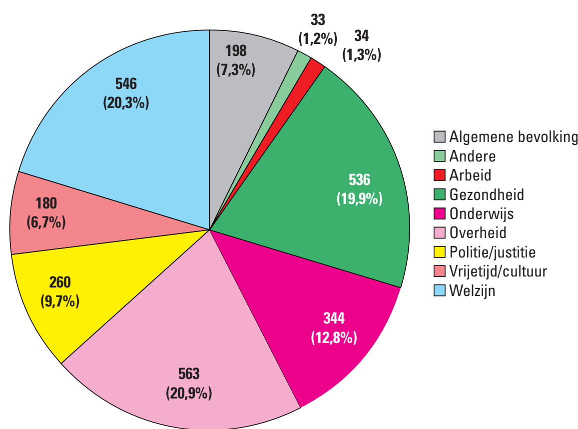
Grafiek 10: tijdsinvestering in uren per soort activiteit per sector



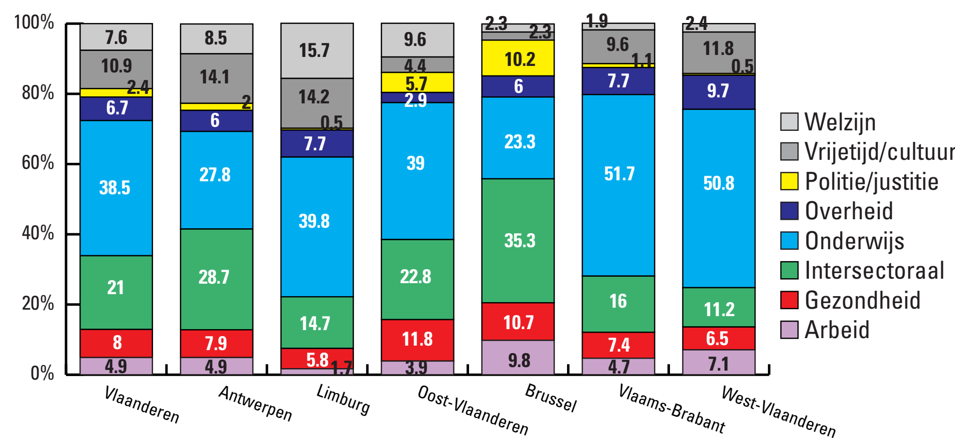
Grafiek 11: proportionele verdeling van de activiteiten over de verschillende onderwijsvormen in het secundair onderwijs



Grafiek 12: activiteiten per detailsector (sector gezondheid)



Grafiek 13: aandeel activiteiten per sector (intersectorale samenwerking)



Grafiek 14: interprovenciale vergelijking